

veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 5

20 oktober 1997

Jaargang 24 - 1997-1998

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Semesterindeling wellicht slechts tussenstap

Rektor wil invoering studiepuntenstelsysteem in Leuven

Op de jongste zitting van de Akademische Raad — het hoogste beslissingsorgaan van de KU Leuven — pleitte rektor Oosterlinck voor een diepgaande hervorming van het onderwijsbestel aan deze universiteit. De rektor stelde dat door middel van de invoering van een 'creditsysteem' de kwaliteit van het universitair onderwijs gevoelig verbeterd kan worden. Een creditsysteem is een onderwijssysteem waarbij de student vrij zelfstandig een jaarprogramma kan samenstellen op basis van de studiepunten die aan elk vak worden toegekend. Ondermeer in Nederland wordt het onderwijs op een dergelijke manier georganiseerd.

Een blik over de Moerdijk kan duidelijk maken hoe het universitair onderwijs er in Leuven (en mogelijk in de rest van Vlaanderen) in de toekomst zou kunnen uitzien. In Nederland loopt een academische opleiding per definitie over vier jaar, met uitzondering van technische richtingen die een jaartje extra in beslag nemen. Na de propedeuse — een algemeen eerste jaar dat studenten verder moet oriënteren én ook selecteren — volgt een doktoraalfase van drie of vier jaar. Elk jaar moet de student in principe twee-eneventig studiepunten ('credits') verdienen. Aan het eind van de rit moet hij dan uitkomen op honderdachtenzestig (4 x 42) punten. Een studiepunt staat gelijk aan veertig werkuren, dat wil zeggen aan één goed gevulde werkweek. Aan elk vak is een vast aantal punten toegekend, uiteraard afhankelijk van de relatieve zwaarte van het vak. Het is vervolgens aan

Studeren in Leuven — Ze beseffen het misschien nog niet, de jonge meisjes op de foto, maar binnenkort behoort een flink deel van hen allicht tot de Leuvense studentenpopulatie. Om het hen kwa imagovorming alvast een beetje makkelijker te maken, publiceerde socioloog Jan Pickery recent een studie waarin het profiel van de Leuvense generatiestudent van naaldje tot draadje wordt geschetst. Veto vat ze samen op p.3. En van 'les jeunes filles si charmantes gesprochen', de Witte Mars is één jaar oud. Veto acht die verjaardag een gedicht waard. Lees met gemengde gevoelens p. 2. (foto Bart Andriès)

de student om op basis van die puntenindeling zelf een program samen te stellen van verplichte en zelfgekozen vakken.

Gift

Op het eerste gezicht lijkt het Nederlandse systeem niet zo gek veel te verschillen van het huidige Vlaamse. Een belangrijk onderscheid is evenwel dat je in Nederland niet hoeft te slagen om over te gaan naar het volgend jaar. In het Nederlands trimestriële of semestriële model volgen de examens vlak na het einde van de colleges. Lukt het in de eerste zitting niet, dan kan je — afhankelijk van het aantal 'tentamenmomenten' dat op voorhand is vastgelegd voor elk vak — het later in je opleiding nog één of meerdere keren opnieuw proberen. Een op het eerste gezicht aantrekkelijke organisatie, maar daar schuilt

meteen ook het grootste gevaar in. Het creditsysteem vergt niet alleen een grote mate van zelfwerkzaamheid van de student, maar vooral enige discipline. De verleiding is groot om saale of moeilijke vakken op te sparen tot op het eind, wanneer de rekening onvermijdelijk toch gepresenteerd wordt. En aangezien onze noorderbuuren geen deliberatie kennen, wordt het eindexamen zonder pardon ontzegd aan wie niet aan het vereiste punten totaal komt.

Tegenwoordig krijgen studenten in Nederland vijf jaar de tijd om hun opleiding af te werken. Ofwel spreiden ze de propedeuse over twee jaar, ofwel mogen ze een jaartje langer over het doktoraal doen. Mogen, want in het land van Maas en Waal wordt de studiefinanciering onverbidlijk verbonden aan de studieresultaten. Arno Kuipers, wetenschappelijk medewerker Neder-

landse taal aan de Universiteit Utrecht verduidelijkt: "Elke student hier krijgt een beurs van 425 gulden (ongeveer 7.650 fr.). De rest moet je zelf opheffen. Lukt je dat niet dan kan je bij het Ministerie van Onderwijs — dat wil zeggen bij de semigepriivateerde beursuitkeringsinstantie 'Informatie Beheer Groep' — een lening krijgen. Enkel als je genoeg credits haalt, wordt die lening omgezet in een gift."

Bouwkunde

Konkreet betekent dat dat je eerst voorbij de propedeuse moet geraken, dat je elk jaar minstens eenentwintig punten moet halen, en na maximaal vijf jaar je totaal van honderdachtenzestig. Wie na vijf jaar het quotum toch niet heeft bereikt, kan zijn studies nog verlengen als 'auditor' of 'extraneus', maar dan betaal je respectievelijk meer inschrijvingsgeld — en inschrijven aan een Nederlandse unief kost je aan het gewone tarief al ongeveer vijftigduizend frank — of mag je enkel de examens afleggen. Een uitzondering wordt gemaakt voor de zogenaamde 'aktieve studenten.' Daarmee worden studenten bedoeld die zich aantoonbaar voor unief of samenleving inzetten, en daardoor niet aan het gemiddelde van twee-eneventig credits per jaar komen. Voor hen hebben de universiteiten zelf een 'auditorenfonds' voor-

vervolg op p. 7

binnenin

Racisme

Het zijn weeral dezelfde, mijnheer. Ge geeft ze een hand en ze pakken uwe arm en ze kweken boeken als konijnen, die wetenschappers. Ach ge moogt ze niet allemaal over één kam scheeren. Der ziften er ook een paar goei lussen. Deze willen enkel een wetenschappelijk onderzoek beleid en schrijven weer eens een boek; integratie à la Jeroen Brouwers.

Hoghe/Ristema

10/11

23 oktober 22u13 Plaza Real, Cordoba: "Klapstukheeftonsweerverlaten, en laat ons alleen in onze smaaart, ARRIBAI, defeeksdansteomonsheen, leiddeensbijdehand an spuande ons weedeer uit" OLE! De sneldooftol met Paella onploffte daarop in ons gezicht. Het was de Pars Sé zijn schuld.

Deep Blue

13

Gene gezever, Het is niet omdat ik de gemanipuleerde voorzittersverkiezingen verloren heb dat het deep bluee gedachtengoed verbijgestreed is. Ge gaat dat zien, dat jonk gaat af, ik heb hem eens geinviteerd in mijne schone luit om een partijtje schaak te spelen tussen mijn perenbomen. Vijf zetten van mijn oude schaak-kultuur en hij was uitgefomateerd Zo komt hij nooit meer bij de koning terecht.

24-urenloop live op Internet

Dinsdagavond komt de vijftiengste editie van Sportraad's 24-urenloop er aan en buiten de viering van het zilveren jubileum zal je nu ook in staat zijn het evenement live te volgen op het Net. Daarvoor surf je gewoon naar <http://events.ping.be/24urenloop> waar je een voorproefje kunt nemen vooraleer er zelf naartoe te gaan. Je kan ook vierentwintig uren achter het scherm gekluisterd zitten en zo de meest update informatie volgen met live beelden vanop de piste via 'Real video' en interviews van de meest ongoochelde of euforische deelnemers. Het enige waar je dan nog zelf voor moet zorgen is de grote hoeveelheid drank om in dezelfde stemming te komen als de aanwezigen. Geen nood voor diegenen die zelf, thuis of ergens anders, niet over de infrastructuur beschikken want je kan op het tennisveld langs de toegangsweg naar de omloop gratis surfen en chatten in het cyberkafé dat 15 à 20 computers ter beschikking stelt van de bezoekers. Zie ook artikel p. 6. (ba)

BON OP P. 6

lezers brieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)jaktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Politieke Vernieuwing

In het artikel 'Dag van de democratie' merkt Veto terecht op dat er nogal wat Leuvense studenten op de D-Dag aanwezig waren. De auteurs van het artikel vragen zich af waarom de brede studentenbeweging niet bij dit initiatief betrokken werd. Het antwoord hierop is vrij eenvoudig: de timing van de D-Dag (de zondag na de eerste week van het academiejaar) en de uiterst korte voorbereidingsperiode (enkele maanden, met voorbereidingen die startten in juni 1997!) maakten het gewoon praktisch onmogelijk om tot een intense samenwerking te komen.

Toch blijft de studentenbeweging een belangrijke partner voor de politieke vernieuwingsbewegingen. Het Centrum voor Politieke Vernieuwing telt bijvoorbeeld

De Witte Mars, zestig jaar eerder

Het afgelopen weekend beleefden onze witte gevoelens nog een lichte naschok, nu

nogal wat studenten en ex-studenten onder zijn leden en sympathisanten. Een engagement in medebeheersorganen van de universiteit blijkt ook voor de politieke vernieuwing de ideale leerschool te zijn om vertrouwd te worden met OPC & NPC van 'inspraak' en 'medebeheer'. Meteen wil ik de brede Leuvense studentenbeweging uitnodigen om rond politieke, maatschappelijke en democratische vernieuwing ook enkele lokale initiatieven op te zetten. Omdat een levendige democratie wel belangrijk is, maar niet evident.

**Pieter Vandekerckhove, voorzitter
Centrum voor Politieke Vernieuwing**

precies één jaar na de maatschappelijke aardbeving van de Witte Mars. De vraag rijst echter of wij zonodig terug moeten naar vroegere tijden, toen de waarden nog verantwoord waren, en onze kinderen nog veilig? Wie deze samenleving permissief noemt, mag blij zijn dat hij/zij de jaren dertig niet hoeft mee te maken. Als de mensen toen massaal op straat kwamen, had dat meestal wel een andere reden.

Bovendien kon je toen nog verzen publiceren, waar je vandaag de dag niet meer mee weg kan komen. Getuige een gedicht uit 1937, van de hand van de terecht vergeten priester-dichter Gery Helderberg — né Hubert Buyle — waarin de dood van een kind wordt weergegeven met uiterst beladen beeldspraak. Hineininterpretatie of een doofpotaffaire?

Het kind

Ik ving u, kind, zoals aan een vijverboord
gijzelf een kleurige vlinder zijt nagelopen
Op een tekenblad lagen zijn vleugeltjes
open:
met een speldeprik hadt gij zijn hart door-
boord.

Gij riept uw makkerjes, trotsch op uw
vangst.
Een raakte de vlinder... en 't stofgoud van
't leven
bleef als een vlek aan zijn vingertjes kleven.
De feerie verdween. Gij schrok van angst.

In mijn net gevangen werd't geenegeleid
tusschen rozen, roerloos, op sneeuw wit
linnen.
Uw lijfje valt tot stof. Maar voor 't eeuwig
Beginnen
heeft mijn prik uw ziel bevrijd.

(foto Bart Andries)

30 jaar na de dood van Che Guevara: hasta siempre!

Dertig jaar na zijn dood, na een lange periode in de vergetelheid, lijkt het portret van Che Guevara weer alomtegenwoordig: zijn karakteristieke kop duikt op in boeken, op T-shirts, CD's, badges en gadgets allerhande. Dat toont aan dat de mite die dertig jaar geleden werd geboren alles behalve dood is. Het is even duidelijk dat de handige zakenjongens die vandaag — kassa! kassa! — hun slaatje slaan uit de gekommersialiseerde versie van de sympathieke baardmans het liever niet hebben over de ideeën, dromen en strijd van Che. Anderen aanbidden liever een onaantastbare heilige die ze van Che maakten dan op zoek te gaan naar zijn echte boodschap en engagement. Wie was deze Argentijnse revolutionair, bijgenaamd 'El Che'?

Ernesto Guevara Lynch de la Serna wordt op 14 juni 1928 in een kleine Argentijnse stad geboren. Che studeert geneeskunde en de jonge dokter reist per moto door Zuid-Amerika. Op die reis helpt hij in melassencentra die op zijn weg liggen en wordt brutaal gekonfronteerd met de ellende van de Zuid-Amerikaanse volkeren. In Guatemala wordt Che revolutionair en communist, wanneer de CIA er een staatsgreep pleegt om de regering van de gematigde socialist Jacobo Arbenz omver te werpen. De regering van Arbenz had het land, dat eigendom was van de machtige VS-firma United Fruit, herverdeeld onder de boeren. De VS-regering reageert 'gepast'. Che moet vluchten en komt in Mexico bij een groep Cubaanse bannelingen terecht, waaronder Fidel Castro. Na lange discussies bij het kampvuur van Fidel beslist Che om dokter te worden van de gedurfde guerrilla-eksperimenten die de Cubanen opzetten. Doel van de missie: Cuba bevrijden!

Dit lukt na vier jaar guerrillastrijd en verschillende algemene stakingen; diktator Batista ontvlucht het eiland met de schatkist in de achterzak.

Che wordt daarop minister van financiën. Hij ontwikkelt er een scherpe antibuokratische en democratische gevoeligheid en spreekt zich uit tegen monetaire en marktmechanismen in de opbouw van het socialisme. In tegenstelling tot de karikatuur die van zijn opvattingen gemaakt wordt, bepleit hij de noodzaak van morele stimulansen in de produktie. Gelijke rechten en socialisering van de ekonomie worden doorslaggevend in de mobilisatie van de massa's; tegenover de buitenlandse agressie bouwen de Cubanen een andere wereld die de moeite waard is om voor te vechten.

Na enkele jaren verlaat Che Cuba om, eerst in Congo, later in Bolivia, de strijd voort te zetten. Niet omdat hij een romantische avonturier is, maar omdat hij nu eenmaal niet stil kan zitten, maar

omdat de internationale uitbreiding van de revolutie een noodzaak was geworden. Cuba staat immers geïsoleerd, vlakbij Goliath-Amerika, en tegelijkertijd proberen de Russen hun greep op het onafhankelijke eiland te versterken. De Russen en hun gekommandeerde, hun ondemokratische en buokratische methodes worden door Che en Fidel gewantwoord. En terecht.

De pro-Russische "kommunistische" partijen in Zuid-Amerika werken immers opstanden en revoluties tegen en nemen een ergerlijk afwachtende houding aan. Zo verbood de leider van de Boliviaanse (pro-Moskou) KP iedereen van de linkerzijde om Che's guerrillero's ter hulp te komen op het moment dat die door VS-militairen omsingeld en later één na één vermoord werden.

De Russen zijn ook uiterst krenkerig met steun aan het strijdende Vietnam. Bovendien houdt de USSR de oneerlijke, kapitalistische Noord-Zuidverhoudingen en dito handelsbalans in stand; de Russen willen voor de Cubaanse suiker geen frank meer betalen dan de gangbare marktprijs (een aalmoes). Dit alles doet Che Guevara inzien dat de Russische buokratische diktatuur geen model kan zijn voor welke revolutionair dan ook. Tijd dus om andere wegen te zoeken, revoluties van een nieuw type te maken, in de eerste plaats in Zuid-Amerika zelf. Che riep radikaal: "We moeten één, twee, drie Vietnams kreëren!" en voegde de daad bij het woord.

Vandaag is Che voor zeer velen een symbool van verzet en revolte tegen de onrechtvaardigheden van deze wereld. Che schreef zelf in een brief aan zijn kinderen: "Leet jezelf om elke onrechtvaardigheid die in deze wereld wordt begaan te voelen in je diepste binnenste." In die zin is de come-back van Che positief. Maar ze moet absoluut dit stadium overstijgen om de motor te worden van echte en bewuste revoltes. Opnieuw stilstaan bij Guevara houdt ook in dat men stilstaat bij de idealen en theorieën die zin gaven aan zijn gevecht. Dus moet men terug uitkomen bij de revolutionaire geest en het kommunisme, een open en (zelf)kritisch marxisme. En die kennis is alleen maar nuttig als ze gepaard gaat met een concreet revolutionair engagement om deze wereld van uitbuiting en onderdrukking door een arrogante macht, onrechtvaardigheid en egoïsme te veranderen. Hasta la victoria siempre!

**Voor SJW,
Evert,
eerste kan moderne geschiedenis
Jeroen,
eerste kan wiskunde**

vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

Een onderzoek naar de sociale achtergrond van eerstekenners

Leuvense studenten vooral uit hogere klassen afkomstig

Het ideaal van een volledig democratisch universitair onderwijs lijkt nog veraf. Uit een onderzoek van socioloog Jan Pickery, uitgevoerd tijdens het academiejaar 1996-97 bij vierhonderdtwintig eerstekenners van de KU Leuven, blijkt dat de Leuvense studentenbevolking vooral uit de hogere sociale klasse(n) afkomstig is. De democratisering van het onderwijs is een tema dat de studentenbeweging nauw aan het hart ligt. Het is een 'traditie' geworden om bij de opening van het academiejaar de aandacht te vestigen op de democratiseringsproblematiek. Recent onderzoek ondersteunt eens te meer die bekommernis van de studentenbeweging.

In de studie van Pickery komen de studenten zelf aan het woord. Er moet dan ook rekening mee gehouden worden dat bepaalde cijfers niet helemaal overeenstemmen met de werkelijke situatie. Toch laat dit uitermate interessante onderzoeksrapport duidelijk zien welk beeld de studenten van zichzelf hebben. Ten eerste schat ongeveer veertig procent van de inmiddels gewezen generatiestudenten het netto-inkomen van de vader op tachtigduizend frank of meer en nog geen vijf procent op minder dan veertigduizend. Eén op vijf acht het zelfs hoger dan honderduizend frank. Ongeveer 63 procent van de bevroegde eerstekenners komt daarenboven uit een tweeverdienersgezin. 93,3 Procent van de ouders hebben een woning, die hun eigendom is en zo'n zestien procent beschikt over een inkomen uit verhuur van onroerend goed dat gemiddeld 43.200 frank per maand oplevert. Zes op tien studenten omschrijven de ouderlijke woning als een middelgrote of grote alleenstaande woning. 2,9 Procent vindt het ouderlijk huis klein en van slechts 3,8 procent studenten wonen de ouders op een appartement.

Naast het gemiddeld hoge economische kapitaal van de ouders, beschikken de studenten (en hun ouders) ook over een relatief hoog 'kapitaal' aan onderwijs. 97 Procent van de ondervraagden hebben al

gemeen secundair onderwijs (ASO) achter de rug tegenover amper twee procent met een vooropleiding in het technisch onderwijs (TSO). Daarnaast komt meer dan negen op tien van de Leuvense studenten uit het katholieke onderwijs en bijna zes procent uit het rijks-/gemeenschapsonderwijs. Ter vergelijking: van de Vlaamse jongeren in 'globo' heeft 'slechts' drie op vier katholiek onderwijs gevolgd. Daarnaast is er bij de eerstekenners in de enquête sprake van een duidelijke oververtegenwoordiging van de 'moeilijkere' ASO-richtingen zoals Latijn-Wiskunde, Latijn-Wetenschappen, Economie-Wiskunde, Wetenschappen-Wiskunde in vergelijking met hun Vlaamse leeftijdsgenoten. Weiniggen hebben een jaar moeten overdoen in het secundair onderwijs en als eindpercentage voor het laatste jaar wordt een gemiddelde van 72,1% opgegeven.

De opleiding van de ouders lijkt bijzonder bepalend voor de opleiding (skeuze) van de studenten aan de KU Leuven. Zowat 62 procent van de vaders heeft hoger onderwijs genoten, terwijl over het algemeen 'slechts' 21 procent van de Vlaamse bevolking hoger onderwijs heeft gevolgd. Hoe hoger het scholingsniveau van de ouders, hoe hoger de oververtegenwoordiging bij de ouders van KU Leuvenstudenten in vergelijking met de Vlaamse bevolking. Studenten waarvan de ouders universitair onderwijs hebben gevolgd zijn tot vijf keer oververtegenwoordigd aan de Leuvense universiteit.

Buurt

Dat economische argumenten kunnen spelen bij het al of niet kiezen voor een universitaire studie is bijzonder plausibel wanneer de kostprijzen van het studeren voor ogen wordt gehouden. Van de ondervraagde studenten geniet 17,6 procent een studiebeurs — dit terwijl de indexering van de maximumbedragen voor het gezinsinkomen om van een studiebeurs te kunnen genieten nu pas voor het eerst sinds jaren wordt toegepast. De gemiddelde studiebeurs bedraagt om en bij de 52.000 frank.

16,4 Procent van de ondervraagde studenten zit niet op kot — vooral omdat men in de buurt van de kampus woont. Zes op

tien is terecht gekomen in een kamer bij partikulieren. Ook de pedas zijn populair (23,9 procent pedas van de universiteit, 10,5 procent pedas in prive-eigendom). Slechts ongeveer twee procent maakt deel uit van een gemeenschapshuis. De huisvesting van studenten in Leuven is relatief comfortabel. De gemiddelde oppervlakte van een kot bedraagt 15,3 vierkante meter. De prijs is navenant: gemiddeld kost een kot 6.604 frank per maand met uiterste pieken naar beneden en naar boven van respectievelijk 2300 en 21.000 frank. Voor 37,9 procent van de ondervraagden is er nog een bijkomende kost (water, elektriciteit, verzekering en dergelijke) van gemiddeld 6319 frank per jaar. Daarnaast moet er aandacht worden besteed aan de tendens bij de kotbazen om niet langer gebruik te maken van een klassiek huurcontract van tien maanden. Zo'n één op vier kotbazen schotelen de student een huurcontract voor van twaalf maanden of meer.

Studiekeuze

Het inschrijvingsgeld, de huur van het kot, de kosten van vervoer, boeken en cursussen worden meestal door de ouders gefinancierd. Ontspanning daarentegen wordt slechts bij één derde volledig door de ouders gesponsord. Vandaar dat ongeveer twee op drie zelf een centje gaat bijverdienen, waarvan 36 procent ook werkt tijdens het academiejaar (gemiddeld zo'n 5,1 uur per week). Tenslotte heeft 3,6 procent van de ondervraagden een beroep gedaan op een repetitorenburo waarvoor ze gemiddeld 7964 frank betaalden per maand. Daarnaast heeft zo'n drie procent een beroep gedaan op bijlessen van ouderejaars of afgestudeerden met een gemiddelde kostprijs van 1906 frank per maand.

Voor het overgrote deel der ondervraagden was verder studeren aan de universiteit vanzelfsprekend, wat logisch is als je bent opgegroeid in een welvarend gezin met een hoog onderwijskapitaal. Slechts voor negentien procent was dat niet vanzelfsprekend. Bij de keuze van een bepaalde studierichting is het universitaire karakter voor dertig procent van de gewezen eerstekenners van doorslaggevend belang geweest, en nog eens dertig procent zegt dat dit 'enigzins' heeft meegespeeld in de studiekeuze. De studenten blijken uit een milieu te komen waar het aanvatten van universitaire studies inderdaad een must is. Zowat zes op tien stellen dat de meeste tot bijna alle gewezen klasgenoten aan de unief voortstuderen; 92,6 procent van die groep meent dat vrijwel niemand uit de klas gestopt is met studeren. Daarnaast stelt ongeveer veertien procent duidelijk dat ze

een negatieve selectie hebben doorgevoerd bij de keuze van een bepaalde richting — andere richtingen spraken nog minder aan. Eén op vijf stelt dat dit min of meer wel het geval is geweest. Ten slotte wordt de invloed van de PMS-centra op de studiekeuze als bijzonder minimaal geacht. Als men van het PMS weer een baken wil maken bij de oriëntatie van abiturienten, zal er dus nog heel wat werk aan de winkel zijn.

Hans Neefs

redactioneel

Vreemdelingen en pers

De Libische familie Abushima werd bedreigd met uitzetting, maar het liep allemaal goed af (zie pagina 5). 'Goed aflopen' heeft in deze context wel een bijzondere betekenis. Zo hebben zij — door een administratieve fout nota bene — slechts enkele weken in onzekerheid hoeven te leven en bestaat er nu een redelijke kans dat het gezin niet teruggevoerd wordt naar een diktoriaal land. Vooral voor de kinderen is dat een grote opluchting omdat zij zo goed als volledig zijn — ze wonen hier al veertien jaar — in België zijn grootgebracht.

Het huidige vreemdelingen- en asielbeleid in België is erg strikt gereguleerd, en kent enkele onaantoonbare uitschieters. De dynamiek van de Schengenlanden heeft ertoe geleid dat de 'buitengrenzen' de facto geprivatiseerd zijn. Zo worden vervoersmaatschappijen beboet als zij illegalen binnen de Schengenlanden brengen en moeten ze te terugreis betalen, waardoor ze ertoe aangezet worden streng op te treden tegen verstekelingen en asielzoekers. Daarnaast staat het Europese en Belgische beleid wel open voor mensen die — bijvoorbeeld omdat ze hun eigen onderneming hebben — in hun eigen behoefte kunnen voorzien. De minderbevoegden zijn niet welkom.

Het West-Europese beleid ten aanzien van vreemdelingen en asielzoekers is te gesloten: deze vaststelling wordt ten volle duidelijk als we het beleid plaatsen tegen de achtergrond van de mensenrechtenverdragen en sociale grondrechten. Het huidige gesloten beleid is ingegeven door een naïeve angst voor het vreemde en elektoraal winstbejag. Dat dit beleid weinig tegenstand krijgt komt mede omdat de pers slechts één mogelijk — even onrealistisch — alternatief belicht, namelijk het volledig openstellen van de grenzen. In zo'n gepolariseerde en technische discussie kan een gepersonaliseerd voorbeeld veel verduidelijken: de lotgevallen van het Libische gezin leren ons hoe prekair de situatie van vreemdelingen kan zijn met betrekking tot zo'n levensbelangrijk feit als het hebben van een legale woonplaats, in hun land van keuze. Verder wordt duidelijk dat de rechten van vreemdelingen vooral formeel gewaarborgd zijn, enkel op papier bestaan. Het menselijk aspect lijkt nauwelijks belang te hebben.

Een ander verhaal, en toch... Bij Kringraad staan de telefoons roodgloeiend en komt de ene na de andere journalist binnengewandeld. Allemaal zijn ze op zoek naar smeuïge verhalen over deze of gene studentendoop, deze of gene wilde kantus. Als de Kringraders antwoorden dat uitspattingen uitzonderlijk zijn, er dit jaar nog niks dergelijks gebeurd is en dat het in elk geval een vertekend beeld geeft, dan druipt de journalisten schier misnoegd af.

Moraal van het verhaal. Feit is dat het de taak van de pers is zo waarheidsgetrouw als mogelijk te berichten, maar dat dit vaak moeilijke, technische berichtgeving oplevert. Feit is evenzeer dat sensatie vaak leuker en eenvoudiger is dan de waarheid, en vooral beter verkoopt. Daarom kan het dat een hele meute journalisten op zoek gaat naar een scoop over een spektakulaire doop en dat op hetzelfde moment een diepmenselijk drama, als dat van het Libische gezin bijna tussen de mazen van het persnet valt. Wordt het koren van het kaf gescheiden? Wordt gewoon passief geschreven wat 'de lezer' verwacht, of wordt actief doodgezwegen?

Ken jezelf: een portret van de Leuvense student

De hierboven behandelde studie van Jan Pickery schetst een interessant profiel van de gemiddelde Leuvense student. Wie is die student en waar houdt hij zich de godganse dag mee bezig? Een blik achter de spiegel.

Student Modaal heeft gemiddeld twintig uur les per week en besteedt in niet-eksamen-tijd evenveel tijd aan studie, taken en bibliotheekbezoek. Hij gaat meestal naar monitoraten (76,8 procent van de ondervraagden), neemt deel aan vrije oefeningen (80 procent), en volgt in principe de lessen (83 procent). Brossers wijden hun vrijgekomen tijd vooral aan slapen of studeren. 44,3 Procent zegt systematisch te brossen bij bepaalde vakken, en dit vooral omwille van de hoge saathheidsfactor van bepaalde lessen, het te vroege aanvangs uur en/of het feit dat de prof toch maar zijn cursus aframmelt. Wel zegt 58 procent van de brossers dat ze zo snel mogelijk na de gemiste les de notities bijwerken.

De gemiddelde student spendeert per week 3,9 uur aan kaffeerbezoek, 1,9 uur aan fuifbezoek, 2,5 uur aan sport, 4,8 uur aan vriendenbezoek, 4,4 uur aan TV-kijken, en brengt vijf uur door met zijn lief. Conclusie: Leuvense studenten zitten vier keer meer achter hun boeken dan achter hun lief.

Hoe staat het met de studententienverlening? 58,3 Procent van de studenten gaat één of meerdere keren per week in de Alma eten. Belangrijke redenen voor Almabezoek zijn de democratische prijzen en vooral het feit dat naar de Alma gaan gewoon bijzonder gemakkelijk is. Het lekkere eten en de gezelligheid van de restaurants worden daarentegen slechts zelden opgegeven als reden om de Alma te bezoeken. De dienst voor Studietoelagen en vooral de Huisvestingsdienst zijn over het algemeen goed gekend bij de ondervraagden. De Jobdienst is dit in mindere mate en slechts ongeveer de helft der ondervraagden kent de Sociale Dienst. Vooral op de Huisvestingsdienst (51,4 procent) en in veel mindere mate op de Dienst voor Studietoelagen (14,3 procent) is wel al eens een beroep gedaan. Ook heeft 77 procent gebruik gemaakt van de infodagen om kennis te maken met één of meerdere richtingen aan de KU Leuven. Zo, nu hoor je het ook eens van een ander.

(hm)

Cordon sanitaire

In de bestrijding van racisme en rechtsextremisme gaat er een kloof tussen wetenschap en praktijk.' Deze stelling is het uitgangspunt van het boek 'Bestrijding van racisme en rechtsextremisme', onder de redactie van Hans De Witte. Met het boek wil men een brug bouwen tussen wetenschappers en anderzijds mensen uit de praktijk en het beleid, die racisme en rechtsextremisme bestrijden. Het boek bevat elf bijdragen van Vlaamse en Nederlandse onderzoekers die vanuit hun eigen onderzoekspraktijk een wetenschappelijke analyse leveren. Daarenboven bevat het praktische aanbevelingen ter bestrijding van racisme en rechtsextremisme. Veto bekeek er enkele van dichterbij.

Een 'historische' bijdrage kwam van Georgi Verbeeck, professor Geschiedenis aan de KU Leuven. Hij stelt dat het grote publiek extreemrechts afkeurt omwille van de kollektieve herinnering aan het nazisme en de holocaust. Deze verwerping gebeurt niet op basis van de denkbeelden van extreemrechts. "In de bestrijding van extreemrechts neemt de historische argumentatie een opvallende plaats in. Historici krijgen een 'volkspedagogische' rol toebedeeld en de vergelijking van vroeger en nu wordt een therapeutische werking toegerekend." Maar professor Verbeeck waarschuwt ervoor dat een al te vergaande benadrukking van de historische analogie de aandacht afleidt van het specifieke karakter van het eigentijdse rechtsextremisme. "Ook voor 1945 waren velen er al van overtuigd dat er met de komst van rechtsradikale massabewegingen niets nieuws onder de zon was! Voor de rechtse traditie na het nazisme betekende 1945 het begin van een transformatieproces. Vooreerst dient extreemrechts zich 'demokratisch' te profileren om maatschappelijk aanvaardbaar te blijven. De extremistische partijen onderwerpen zich aan de spelregels van de parlementaire democratie. Zo ook wordt er niet langer over een biologisch rassenonderscheid gesproken, maar over culturele verschillen. Men maakt dan een 'logische' gevolgtrekking dat culturen elkaar niet zouden kunnen verdragen," aldus Verbeeck.

Lui

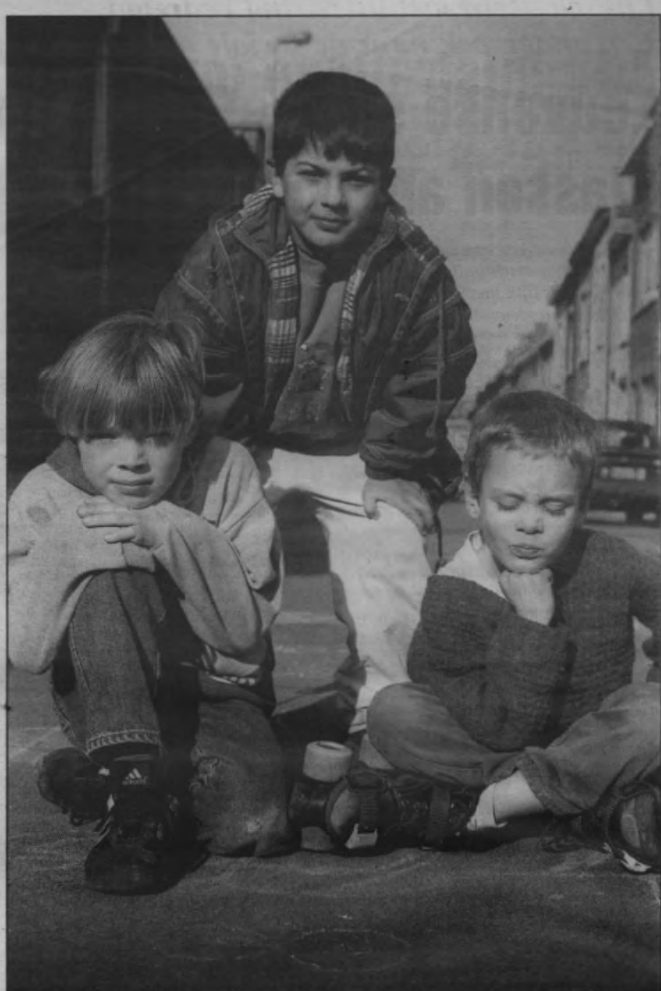
Ook de grote elektorale successen van extreemrechtse partijen en het aanslaan ervan bij jongeren, wekken onrust bij Verbeeck. In sommige landen heeft de specifieke historische context de doorstroming van het vooroorlogse naar het na-oorlogse rechtse radicalisme bevorderd. Dit gebeurde bijvoorbeeld in Vlaanderen. "Het na-oorlogse Vlaamse nationalisme raakte in de democratische structuren ingebed, maar bewaarde tegelijkertijd de fascistische traditie van voor de oorlog", aldus Verbeeck. Hij hamert erop dat het bestrijden van de gevolgen die we uit

het verleden kennen, zinloos is. Hij pleit voor een argumentatieve strategie: analyseren en formuleren van antwoorden op vragen en uitdagingen die rechtsradikale partijen ons stellen. "Wie meent dat dit allemaal overbodig is, geeft blijk van intellectuele luiheid of hoogmoed."

Een andere bijdrage in het boek wordt geleverd door Meindert Fennema. Hij doceert politieke theorie aan de Universiteit van Amsterdam. Fennema stelt dat racistische en antidemocratische opvattingen politiek en niet juridisch bestreden moeten worden. "Het juridisch verbieden van demonstraties van extreemrechtse partijen is bij uitstek het instrument van een ondemocratisch bestuur." Deze uitspraak kadert in Fennema's procedurele opvatting over democratie. Het verbieden van politieke stromingen kan in zo'n opvatting enkel wanneer er een daadwerkelijke aantasting is van democratische procedures. Als procedurele demokraat meent Fennema dat de beste manier om intolerantie te bestrijden bestaat in het uitnodigen van de antidemokraten tot deelname aan het democratische debat. "De vrijheid van meningsuiting is een voorwaarde voor het goed functioneren van het democratisch proces." Het in België reeds beruchte 'cordon sanitaire' (isolatiepolitiek ten aanzien van uiterst rechtse partijen) wijst Fennema dan ook af als passend in een totalitair en niet democratisch betoog.

Isolatie

Ook professor De Witte pleit in zijn bijdrage voor een directe confrontatie met extreemrechtse partijen. In tegenstelling echter tot Fennema toont De Witte zich een heftig voorstander van het 'cordon sanitaire'. Het isoleren (niet: negeren) van extreemrechts blijkt een effectieve strategie, waarvoor extreemrechts sterk bevreemd is. Het isoleren van radikale rechtse partijen is echter onvoldoende, aangezien dergelijke partijen zelf alles in het werk zullen stellen om hun boodschap te verspreiden. Daarom dient hun boodschap ontkracht te worden met sterke argumenten. Hierbij is het essentieel om hen aan te valen op thema's waar ze niet (of minder) sterk staan, vooral op het sociaaleconomische domein. Een partij als het Vlaams Blok heeft immers 'geen wezenlijke interesse voor het uitwerken van een sociaaleconomisch beleid ter bestrijding van ongelijkheid of kansarmoede. Daarnaast beklemtoont het Vlaams Blok op economisch vlak

(foto Elena Schutjes)

tipisch liberale en antisyndikale standpunten." Hier zijn de (meestal laaggeschoolde) kiezers van het Blok zeer gevoelig voor. Het lijkt alles bij elkaar dus zinvoller om over niet-ekstreemrechtse thema's in discussie te gaan, terwijl men extreemrechtse topics juist beter vermijdt. De Witte waarschuwt er wel voor dat het publiekelijk debatteren met vertegenwoordigers van dergelijke groeperingen diverse gevaren inhoudt. Door het geven van een forum worden hun standpunten geïntroduceerd bij het grote publiek en soms zelfs aanvaardbaar gemaakt. Tenslotte wijst hij ook op het belang van (vreedzame) massamanifestaties tegen extreemrechts. Dergelijke acties tonen aan

dat uiterst rechts zich onterecht profileert als spreekbuis van de zwijgende meerderheid.

Of met dit boek de kloof tussen wetenschap en praktijk overbrugd is, valt te betwijfelen. Zeker is wel dat het een aantal bruikbare aanbevelingen bevat. Het reikt immers argumenten en strategieën aan voor een effectieve bestrijding van racisme en rechtsextremisme.

**Bart De Schrijver
Kristof Daniels**

Het boek 'Bestrijding van racisme en rechtsextremisme, wetenschappelijke bijdragen aan het maatschappelijk debat' is samengesteld door Hans De Witte en is verschenen bij Acco.

(advertentie)

DANSATELIER

Kleuterdans (3,5j)
Kinderdans (5j)
Predans (6j)
Jazz-dans
Klassiekballet
Dans-aerobic
Hip-hop
Figuurtraining
Dansexpressie

NIEUW!
Hip-hop volwassenen
Dansexpressie kinderen

GRATIS PROEFLESSEN
GEDIPLOMEERDE DANSLESGEEOFSTERS
ALLE LEEFTIJDEN EN NIVEAUS
VOOR DANS-AEROBIC-FIGUURTRAINING-STRETCHING MOGELIJK
PER LES OF PER 10 LESSEN TE BETALEN

SPECIALE PRIJS VOOR STUDENTEN

INFO: DIESTSTESTRAAT 234 (vlakbij het station) LEUVEN
Tel. & fax 016/23 26 40

Libisch gezin met uitzetting bedreigd

Administratieve fout aan de basis van onzekerheid

Woals we vorige week reeds wisten en te melden dreigt een Libische student geneeskunde en zijn gezin uitgezet te worden. De afgelopen week bracht echter enig soelaas voor de betrokkenen: zij worden hoogst waarschijnlijk het land niet uitgezet. De belevissen die het Libische gezin de afgelopen weken te beurt viel, illustreert de prekäire situatie waarin een aantal vreemdelingen zich bevinden. Of hoe een administratief foutje het leven van een gezin door mekaar kan schudden.

De familie Abushima verblijft reeds veertien jaar in België en is volledig geïntegreerd. Ibrahim Abushima is getrouwd en vader van drie kinderen. Hij is naar België gekomen om zijn diploma geneeskunde te behalen. Op dit moment specialiseert hij zich in inwendige ziekten en werkt hij als vrij onderzoeker aan het academisch ziekenhuis. Zoon Ziyad heeft dit academiejaar zijn studies geneeskunde aangevat, terwijl Emad met zijn anderhalf jaar de jongste telg van het gezin is. Op 9 september kreeg het gezin het bevel om het grondgebied te verlaten.

Deze uitwijzing werd gemotiveerd op grond van een ongeoorloofde verlenging van de verblijfsvergunning, omdat de vader niet meer zou studeren. Toch blijkt uit de

documenten van de studentenadministratie van de KU Leuven dat hij ingeschreven is voor het vorige en dit academiejaar. Daarnaast wordt ook nog aangevoerd dat de inschrijving in het vreemdelingenregister vervallen zou zijn. Dit wordt dan weer tegengesproken door zijn identiteitskaart, waaruit de inschrijving blijkt. De inschrijving aan de KU Leuven bleek echter niet geregistreerd te zijn door bevoegde ambtenaar van de gemeente Bierbeek. De ambtenaar had dit moeten melden aan het ministerie, maar ze bleef in gebreke. Zij was in het verleden reeds verantwoordelijk voor meerdere fouten, en is intussen ontslagen. Toch was het deze fout die aan de basis lag van de onzekerheid waarmee het gezin gekonfronteerd is.

Fout

De familie heeft verzoekschriften neergelegd bij de Raad van State om het uitzettingsbevel te schorsen en te vernietigen. Als raadsman hebben zij Hugo Coveliers ingeschakeld. Intussen hebben ze mondeling de ga-

rantie gekregen dat ze zeker mogen blijven tot 20 december. Dit is hen meegedeeld via het rektorat en een officieuze bron op een ministerie. Op 9 november zal de familie weten of het verzoek tot naturalisatie van de jongste zoon, dat ze indienden, is ingewilligd. Als dit zo is, zouden de verblijfsvergunningen van de overige gezinsleden sowieso verlengd worden. Deze naturalisatie zal normaal geen probleem vormen en heeft als gevolg dat het gezin dus in België zal kunnen blijven.

Bus

In een gesprek met Ziyad gaf deze te kennen erg teleurgesteld te zijn in de manier waarop zijn familie behandeld werd.

Hij verwijst naar de onzorgvuldigheid van de betrokken ambtenaar, die hen nu zoveel last bezorgd. Daarnaast is de manier waarop ze kennis kregen van het uitwijzingsbevel in het verkeerde keelgat geschoten. Ze kregen dit op een morgen botweg in de bus, zonder meer. Toch weet hij zich gesteund door de universiteit, de studentenbeweging en de vereeniging 'Open grenzen'. Ziyad denkt toch nog ooit naar Libië terug te keren. Maar dan wel als hij zijn studies heeft beëindigd en uit vrije wil. Afgelopen vrijdag heeft hij alvast de eerste keer dit academiejaar de les aandachtig kunnen volgen, zonder dat hij 'andere dingen' aan zijn hoofd had.

Raf Gerits

(foto Joost Helsens)

Weinig studenten in de Brabant

Studenten krijgen schuld falen Studentenmarkt

De eerste Studentenmarkt in de Leuvense Brabant sloot afgelopen donderdagavond haar deuren. Misschien wel voorgoed: de opkomst van 1.900 studenten valt de organisatoren — de Brabant zelf en het commerciële studentenblad Studentikoos — behoorlijk tegen. Over de oorzaak hiervan zijn beide partijen het heel wat minder eens. Ze geven elkaar de schuld van het mislukken, en uiteindelijk wordt de zwarte piet zelfs naar de studenten, en meer bepaald het VRG-presidium, doorgespeeld.

De Studentenmarkt was een volledig nieuw initiatief, waar al maanden hard aan gewerkt werd door de organisatoren. De bedoeling was er een zogenaamd 'beurs-evenement' van te maken, dit wil zeggen het informatieve met ontspanning af te wisselen. Op de groots opgezette markt, die uniek moest worden in haar soort, zouden commerciële en niet-commerciële kraampjes samen dingen naar de aandacht — of de portemonnee — van de studenten, die in de informatiemarkt voor de standhouders trouwens omschreven werden als "een interessante, maar moeilijk te benaderen doelgroep."

Dat het inderdaad niet meevalt die doelgroep te benaderen, bleek zeer duidelijk vorige week woensdag, toen de Studentenmarkt haar deuren opende. Kraampjes waren er genoeg, ondermeer van onderwijsinstellingen, sportclubs, reisburo's, banken, een tabaksbedrijf en het Belgische leger, maar de studenten wilden, ondanks de gratis busdienst naar Haasrode bracht, maar niet komen. Op de eerste dag

daagden maar 984 studenten, op de tweede werd dat aantal zelfs niet gehaald. Wout Devijver van de Brabant, commercieel verantwoordelijke van het hele gebeuren, betreurt deze lage opkomst: "Dit is inderdaad een stuk minder dan we verwacht hadden. We hoopten zeker op het dubbele. Hoe dat komt? Het heeft waarschijnlijk veel te maken met tijdsgebrek. Een aantal contacten met studentenclubs en -kringen hadden veel eerder gelegd moeten worden. Maar dat was de taak van Studentikoos."

Flyers

Joris Geens, hoofdredakteur van Studentikoos, speelt de bal handig terug: "Wij zijn in deze samenwerking natuurlijk het zwakkere broertje, en het is makkelijk om ons de schuld te geven. Wij hebben fouten gemaakt, maar zeker niet minder dan de Brabant zelf. Nee, ik ga daar liever niet dieper op in. Als Devijver de affaire wel in de pers wil uitsmeren, vind ik dat uitermate zwak." Ook Geens heeft echter een verklaring klaarliggen voor de lage opkomst van de studenten op de Studentenmarkt. "We hebben tegenslag gehad. Vooral de tweede dag viel tegen. De preses van het VRG had ons nochtans beloofd donderdag met zeventienhonderd studenten naar de Markt te komen. Ze zouden een voetbaltoernooi organiseren en tapkursussen geven aan de Interbrewstand. Maar hij is zijn belofte niet nagekomen. We hebben niemand van die mensen gezien."

Bij het VRG weet men van niks. Preses Thomas Mees ontkent ooit dergelijke afspraken gemaakt te hebben met Studentikoos, maar heeft ook een dosis kritiek klaarliggen. "We hebben wel gezegd dat we op donderdag graag met het VRG wat wil-

den organiseren, maar allerlei informatie hierover is te laat doorgekomen. Toch hebben we nog ons best gedaan om de studenten aan te zetten naar de Brabant te gaan: het stond in de Minibalans, er hingen affiches en we hebben flyers uitgedeeld. Op de Studentenmarkt hebben we ook een debat georganiseerd en een mini-uitgave van onze VRG-proms gehouden. Maar van de beloftes waar Studentikoos het over heeft, weet ik niets."

Kat

De preses vervolgt: "Al in augustus hebben we trouwens vragen gesteld bij de Studentenmarkt. De studenten hebben in oktober al zoveel te doen, en bovendien vormen de afstand en het feit dat het overdag gebeurt een grote drempel. Dat er weinig bezoekers waren, is niet onze schuld."

Maar ook aan gene zijde van de kraampjestoel waren er weinig studenten te vinden, en al helemaal niemand van de studentenoverkoepeling Loko. De aanwezigheid van de kringen bleef beperkt tot

Ekonomika, die hun megafuotbalpel meegebracht hadden. Apollon, die vermoeide spieren masseerden, Medica, die reclame maakten voor Bloedserieus, en, zoals gezegd, het VRG. Van de clubs hebben we alleen het KVHV gezien, dat Ons Levens aan de man probeerde te brengen.

Dat Loko afwezig zou zijn, werd al begin september door de zes geleidingen beslist. Nochtans mochten de raden gratis op de Markt komen staan, terwijl een stand normaal heel wat geld kost. Voor de Sociale Raad deed precies die commerciële ingesteldheid van de Studentenmarkt de deur dicht. Kringraad vreesde dan weer dat niet veel kringen deel zouden nemen, en dat een lage opkomst te verwachten was. Er werd beslist de kat uit de boom te kijken. Ze zou volgend jaar alsnog meedoen als bleek dat ze dit jaar de grote afwezig was. Dat is alvast weinig waarschijnlijk: als er iemand grote afwezig was op de Studentenmarkt, dan was het wel de student zelf.

Martijn Graumans

CHAOS

café pool snooker

in het hartje van Leuven
op je weg naar de Oude Markt

Zeelstraat 1 (boven Lunapark)
tel.: 016/23.33.10
open 7 op 7 van 11.00 tot 02.00 uur
zat. en zon. van 15.00 tot 02.00 uur

Loop live op het net

Portraad kan dit jaar terug blikken op vijftiengintig jaar 24-uren. Dat is zilver en dus een mooie prestatie die eens extra in de verf mag gezet worden, want de 24-uren is en blijft één van de studententoppers van het jaar. Sportraad (Spora) staat u daarbij toe de feesteditie, die dinsdagavond start, te volgen vanuit de luie stoel. De resultaten en bevindingen bij de 24-urenloop zullen breed uitgesmeerd worden op het Internet dankzij Ulyssis die met dit nevenevenement, waartoe ook het cyberkafé behoort, Internet wil promoten aan de KU Leuven. Een 24-urenloop op de informatiesnelweg. Sneller dan ooit.

Vorig jaar al was er reden tot feest bij Sportraad want toen was het de vierentwintigste keer 24-uren en dit jaar is het dus zilver. Om deze toch bijzondere uitgave extra luister bij te zetten zal er een groot vuurwerk zijn. Voor de rest wou Spora nog niets kwijt, want het moet een beetje een verrassing blijven. De 24-uren is het evenement van Spora dat elk jaar het meeste studentenvolk weet te trekken en waar zowel de nieuwkomertjes als de doorwinterde ancients zich op hun gemak kunnen uitleven. De bedoeling van deze activiteit is op een rekreatieve manier wat competitie te brengen tussen de verschillende faculteiten, kringen, peda's en andere organisaties in het studentenmilieu. Het gevoel daarvan is een leuke activiteit die zowel de meest aktieve als passieve sportieveling kan bekoren.

Wie denkt alleen maar zwoegende en zwetende lichamen met ongelooftelijke (gespiede) kuiten aan het werk te zien, heeft het goed mis. Naast de prijzen voor de snelste en de meeste rondjes zijn er ook

nog tal van bekroningen voor de vuilste, meest en minst geklede, en de meest romantische deelnemer. Er zijn nog andere nevenklassen erg populair. Zo heb je bijvoorbeeld het profneurtje, het klaslement voor de bekende Vlamingen, het heerlijkste gerecht, de prijs voor de origineelste doorgeefstok...

Kuiten

Omdat niet iedereen in staat is zijn lijf tegen grote snelheid over de piste te dragen en sommigen liever van het leven aan de kant en de toog willen genieten, zijn er standjes met allerlei lekkers van de verschillende deelnemende kringen. Het klasement voor het grootste, mooiste of leukste standje is dan ook iets waar vele kringen hun uiterste best voor doen. Vorige jaren hebben al uitgewezen dat dat soms tot indrukwekkende resultaten kan leiden zoals een groot houten dinoskelet waar je in rond loopt, een reusachtig kaartenhuis, een stelling volledig bedekt met fietswrakken en ook thema's als het 'Wilde Westen' en de 'Muppetshow' zijn al de revue gepasseerd. Tot nu toe hebben de kringen nog niets losgelaten en zal het afwachten worden tot dinsdagavond. Om de financiële overmacht van de grootste kringen toch een beetje te temperen, werden beperkingen opgelegd voor de bouw van de standjes. De standjes mogen dit jaar maximum acht meter breed zijn.

Buiten het feit dat het startuur van zeven naar acht uur 's avonds is verplaatst en er vuurwerk zal zijn ter gelegenheid van het jubileum is het meest vernieuwende element de samenwerking met Ulyssis. Dit is een organisatie, gedragen door studenten, die tot doel heeft het Internet te promoten aan de KU Leuven. Ulyssis geeft ondermeer ook introductiekursussen, biedt de studenten infrastructuur en E-mail aan en pro-

beert mee de stem van de student in Internetmateries te vertolken aan de unief. Het nevenevenement dat Ulyssis en Spora samen verzorgen, zal eruit bestaan om de 24-uren rechtstreeks op Internet te brengen waarvoor er eveneens een beroep gedaan wordt op Internetprovider 'Ping'. Op dat Internet kan je al van een voorsmaakje genieten van het loopgebeuren vooraleer je zelf je sportsloffes aantrekt. Bovendien is er voor wie om een of andere duistere reden niet zelf aanwezig wil of kan zijn toch de mogelijkheid om de jongste resultaten en randopmerkingen vanachter het scherm te volgen. De virtuele place to be is <http://events.ping.be/24urenloop>.

Devies

Omdat het voor de echte freaks of nieuwsgierigen bijlange niet volstaat om een droge verslaggeving van cijfers te lezen, krijg je ook de mogelijkheid om on line een beetje van de echte sfeer op te snuiven. Want door het gebruik van 'Real video' ben je in staat livebeelden te zien van de wedstrijd. Wie zich daarmee nog niet tevreden voelt, kan ook rondneuzen in het aanbod van interviews met winnaars en verliezers. Aangezien de 24-urenloop toch het meest te genieten blijft als je er liefelijk bij bent en de aanwezigheid altijd gelijk moeten hebben, zal er op het tennisveld langs de toegangsweg naar de omloop een echt cyberkafé uit de grond gestampt worden waar je gratis kan surfen, chatten en andere netbezoekers kan uitdagen voor je favoriete spel-

(foto Dirk Bernard)

letje op één van de vele computers die er voor je ter beschikking staan. 'Welcome to the real world' blijft met andere woorden het devies op de zilveren 24urenloop.

Bart Andries

De vijftiengintigste 24-urenloop wordt in gang geschoten op dinsdagavond om 20 u. op het Sportkot. Schutter van dienst is professor Van Gerven. Het startschot voor de vierentwintig uren zal dinsdag 21 oktober om 20.00 u. door professor Van Gerven gegeven worden en de seremonie zal vierentwintig uren later door professor Boutmans afgesloten worden.

SPIT

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

van fifties tot seventies
van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit,
alles wat je kot nodig heeft

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

(advertentie)

BAKKERIJ SCHOLLEN-SERE

stelt voor

HEEEEEERLIJK ZEG!

automaten
24/24

het lekkerste brood
de heerlijkste koeken

de fijnste belegde broodjes
met een ruim assortiment
specialiteiten zoals
big bob, gringo, arabier, ...

bogaardenstraat 32 3000 leuven
016/22.23.52

BON
GRATIS COLA

U kan maar beter een eigen mening hebben

Media en pers zijn kop van jut tegenwoordig. De ene klagt over de grote hoeveelheid reclame bij de Simpsons, die nu al voor de vierde maal worden uitgezonden, de andere over de moordaanlag van de pers op Diana. Maar er is ook iets fundamentele kritiek. Zo gaat de pers, volgens sommigen, haar boeke te buiten bij de gerechtjournalistiek en wordt het recht op privacy met de regelmaat van de klok geschonden. De roep om een striktere regeling klinkt dan ook steeds luider. In zijn openingsrede bepleitte rector Oosterlinck nog de invoering van een extern controle-organ van de pers. Veto wil in een artikelenreeks de belangrijkste actoren aan het woord laten over persvrijheid, controle-organen, deontologie, de functie van de pers enzoverder.

De pers heet tegenwoordig de vierde macht te zijn, naast de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht, al is haar macht juridisch niet verankerd. Hoewel de overige drie machten elk op hun beurt onder vuur liggen, lijken ze in de pers een gemeenschappelijke vijand gevonden te hebben. Deze evolutie is het logische gevolg van de ontzuiling van de pers en de algemene geest van protest en contestatie sinds de jaren zestig. Elk persorgaan was verbonden aan een bepaalde partij. De gekleurde berichtgeving die hiermee samenhangt, werd algemeen aanvaard. Door de groeiende onafhankelijkheid van de pers, is de relatie met de politiek verzuurd. Dat heeft zich vertoond in een groeiend aantal rechtzaken dat aanhangig werd gemaakt tegen dag- en weekbladen.

Spektakel

De twisten tussen de politiek en de pers zijn mee te wijten aan economische factoren zoals liberalisering en deregulering. Dat heeft geleid tot een concurrentiestrijd die maakt dat de journalist zijn informatie nog moeilijker kan controleren, omdat hij dan het risico loopt een belangrijk nieuwsfeit of primeur te missen. Daarnaast wordt de pers er welhaast toe gedwongen de feiten niet meer omstandig uit te leggen. Men beperkt zich er toe enkele protagonisten tegen mekaar uit te spelen. Het levert immers meer kijkers en lezers op door de dramatiek en de emotie van tegenstrevers te belichten dan door de zaak uit te spitten. Een recent voorbeeld hiervan is het wetsvoorstel over de verlaging van de leeftijd van de seksuele meerderjarigheid. KU Leuvenprofessor Hutsebaut, de bezielers van dit voorstel, kwam amper aan bod en ook de bevoegde minister Smet (CVP) heeft het niet echt omstandig kunnen uitleggen. Het voorstel haalde enkel de pers door de furiuze reacties van Alexandra Colen (Vlaams Blok) en de reacties van de minister. Het steekspel tussen voor- en tegenstanders stond een degelijk debat in de weg, maar werd als een spektakelstuk opgevoerd.

De gerechtverslaggeving ligt nog het meest onder vuur. Door de schandalen en de hiermee samenhangende media-aandacht is dit nauw verbonden met de slechte relatie tussen pers en politiek. Voorts wordt de zogenaamde 'milieujournalistiek' (konklusies trekken uit loutere familie of andere verbanden in een bepaalde zaak, ndr) als een probleem aangeduid in de berichtgeving. Maar de verontwaardiging van sommige hooggeplaatsten is wel erg selectief. Het is pas sinds de niet aflatende aandacht voor de betrokkenheid van ondermeer politici, bedrijfsleiders en magistraten, dat men zijn pijlen richt op de gerechtjournalistiek.

Toch zou het zinloos zijn te ontkennen dat het één en ander misloopt in die tak van de journalistiek. Als rode draad in dit verhaal loopt eens te meer de groeiende tijdsdruk die rust op journalisten naast de bekommernis van dagbladmanagers om kommersieel sukses. Zo worden sommige mensen al door de pers veroordeeld nog voor het gerecht uitspraak heeft gedaan over hun schuld. Na een vrijspraak kan dat leiden tot een onherstelbare schade. Maar ook na een veroordeling is het gevaar van een moeilijke reklasering en reïntegratie niet denkbeeldig. Terwijl de pers snel moet berichten, is tijd niet een bescherming voor de verdachte in een gerechtelijke procedure. Zo kunnen de standpunten rustig afgewogen worden en alle bewijzen grondig onderzocht worden. Uiteraard kan men van de pers in een democratische samenleving evenwel niet verwachten dat men wacht tot een uitspraak om hierover te berichten.

De berichtgeving over criminaliteit haalt veel kijkers en lezers. De mens wordt nu eenmaal aangetrokken door deze dramatische en gepersonaliseerde nieuwsfeiten. Dat sukses ligt mede aan de basis van een vertekend beeld dat men krijgt over criminaliteit: Het zijn immers de meest in het oog springende en zwaarste misdrijven

(foto Ivan Put)

Studiepunten

vervolg van p. 1
zien. Werk je bijvoorbeeld mee aan een lokale Nederlandse Veto, dan mag je op kosten van je unief een jaartje langer over je opleiding doen.

De Nederlandse studentenbeweging, overkoepeld in de Landelijke Studenten Vakbond (LSVB), is allerminst opgezet met die koppeling van studiefinanciering aan de resultaten. "Maar", zo zegt Bouk van Nunen, oud-voorzitter van het LSBV en nu als student bouwkunde met Erasmus in Leuven, "die verbinding was enkel mogelijk omdat het studiepuntenstelsel zo'n duidelijke en objectieve maatstaf oplevert. Aan het credietstelsel gaat een periode vooraf waarin diepgaand is nagedacht over de kwaliteit van het hoger onderwijs. In 1992 stelde de commissie-Wijnen een landelijk systeem op voor het hoger onderwijs. Daarbij kwamen ze tot een methode om de zwaarte van een vak te analyseren. In hun eindrapport staat een hoofdstuk met 'Tachtig richtlijnen om tot de studeerbaarheid van een opleiding te komen.' Aan een vak wordt niet willekeurig een puntengewicht toegekend. Dat wordt bepaald door drie factoren: de hoeveelheid stof, het aantal uren college en de tijd die je nodig hebt om het examen voor te bereiden."

Boukje onderstreept de voordelen van het systeem: "Op zich kun je weinig afdingen op zo een poging om het onderwijs doorzichtiger en uniformer te maken. Alleen jammer dat de praktijk nogal eens ver-

schilt van de theorie. Zo blijkt dat vakken met een nagenoeg identieke inhoud toch verschillend gewogen worden aan de diverse uniefs. Een ander voordeel is toch wel dat de examens in Nederland minder op reproductie en ensiklopedische kennis zijn gericht dan hier het geval is. Ten derde kun je bij ons de universiteit juridisch ter verantwoording roepen. Als je je studies niet binnen de termijn af kunt maken omdat de unief haar opdracht om kwaliteitsvol onderwijs te brengen niet naar behoren heeft vervuld, kun je dus naar de rechter stappen. De vraag is wel hoe je de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling kunt bepalen. Tot nog toe is er alleszins nog geen juridisch precedent bij mijn weten."

Bloot

Aan het Nederlandse credietstelsel zijn dus zowel voor- als nadelen, volgens de

bronnen niet beschermd zijn, wordt de persvrijheid zelf in het gedrang gebracht. Daarnaast bestaat de burgerlijke vordering waarbij een rechter bijvoorbeeld een publicatieverbod oplegt gepaard gaande met hoge dwangsommen.

Er zijn dus mogelijkheden te over om journalisten juridisch te vervolgen op grond van hun burgerlijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid. Er dringt zich zelfs een grotere bescherming op, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot het bronnengeheim. Daarnaast zijn er deontologische codes op verschillende niveaus nodig die een groot moreel gezag hebben. Maar sinds kort kan men met klachten terecht bij de 'Deontologische Raad' binnen de 'Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België' (AVBB). Dat stelsel van zelfregulering gaat men wellicht verder uitbouwen. Het voorstel dat rector Oosterlinck tegenen is — luidens zijn openingspeech — gaat veel verder en werd al bepleit door ondermeer Jacques Vélou, procureur-generaal aan het Hof van Cassatie, en Melchior Wälbele. Zij bepleiten naast een justitiële aanpak van onwettige journalistiek een extern controle-organ. Dat zou bestaan uit journalisten, academici en magistraten.

Een dergelijk controle-organ kan onmogelijk werken aangezien de wereld van academici en magistraten nu eenmaal zelf gepolitiseerd is. Dat zou de pers dus weer betrekken in de partijpolitieke spelletjes die ze net aan het ontgroeien is. Daarnaast staan die beroepsgroepen niet meteen bekend als de meest vooruitstrevende. Aangezien de pers een belangrijke functie heeft om bepaalde wantoestanden bloot te leggen, kan die controle dat belemmeren. In dat verband kan men boetedagelijks verwijzen naar de Amerikaanse uitspraak: "Een vrije pers kan goed of slecht zijn, maar een gekontroleerde pers is altijd slecht". Toch moet de pers de zelfregulering serieuzer gaan opvatten. Zo dringt zich bijvoorbeeld een striktere regeling op met betrekking tot de belangen van verdachten en slachtoffers. Zij worden te uitvoerig belicht (met naam en toenaam), zonder dat daarmee een publiek belang gediend is. Voorts dient de deontologische raad openbaar te werken, om de misstappen te kunnen compenseren. Immers, de misstappen kunnen niet langer ontkend worden en een externe controle moet ten alle prijze vermeden worden.

Raf Everts

Bronnen: Jan Clement en Mieke Van de Putte, 'De vierde macht', 1995 en Pol Deltour, 'Man bij hond', 1996.

betrokkenen. Dat is ook het oordeel van professor Debrock, coördinator Onderwijsbeleid van de KU Leuven, die overigens denkt dat de invoering van een verder doorgedreven studiepuntenstelsel nog niet voor morgen zal zijn: "De rector heeft dat maar even ter sprake gebracht. Er is daar nog geen enkele fundamentele discussie over gevoerd. Anderzijds is het duidelijk dat we op weg zijn naar een aantal vernieuwingen die de zelfstudie van de studenten moeten verhogen. Het rapport-Dillemans biedt een uitdaging om na te denken over die onderwijsinnovaties. Een debat over de invoering van het credietstelsel past perfect in dat plaatje. Maar het is voor mij geen uitgemaakte zaak dat we het Nederlandse systeem zouden overnemen."

Bart Eckhout

Derde cyclus in het Engels gedoceerd?

Op de Akademische Raad (AR) van vorige maandag had rector Oosterlinck het bij de discussie over het rapport-Oosterlinck niet enkel over de invoering van het credietstelsel, maar ook over de uitwerking van een volwaardige derde cyclus. Zoals geweten pleit Roger Dillemans, erector van de KU Leuven, in zijn recent rapport over de optimalisering van het hoger onderwijs voor een hervorming van het universitaire curriculum. Dillemans wil de eerste twee cycli voor alle opleidingen vastleggen op vier studie-jaren, gevolgd door een eenjarige derde cyclus als voorbereiding op de permanente vorming. Huidig rector Oosterlinck wil nog een stap verder gaan. Op de bewuste AR-vergadering pleitte hij voor een derde cyclus, waarbij in het Engels gedoceerd zou worden. Dit informele voorstel lijkt tegemoet te komen aan een bepaalde academische strekking die een nauwere aansluiting wenst met het Angelsaksische 'college'-model. Aan het begin van de jaren negentig kwam er zowel in Vlaanderen als Nederland een verhitte discussie op gang over de toenemende verengelsing van het universitaire onderwijs.

De nieuwe stellingname zou dat debat wel eens opnieuw kunnen opopen. (be)

Boon in tjaar negentig-en-zoveel

In 1942 begon de dertigjarige Louis Paul Boon aan een werk dat hij pas elf jaar later zou voltooien: het bijna duizend bladzijden tellende tweeluik 'De Kapellekensbaan' - 'Zomer te ter Muren'. Het is een boek dat in grote lijnen de moeizame opgang van het socialisme wil tekenen, en de ondergang van de burgerij die ineerstuikte, hongertijdend, maar toch de schijn reddend. Het is het verhaal geworden van Odinneke, die geboren is "in tjaar 1800-en-zoveel". De Korre vertelt het boek, in een regie van Danny Keuppens, vertolkt door vier personages: Antje De Boeck, Marnick Bardin, Dimitri Duquenooy en Pepijn Lievens.

Het is een boek dat verder rijkt dan "tjaar 1800-en-zoveel", dat verder leeft in de moderne dag en de mensen van vandaag. In een gesprek met Pjeroo Roobjee omschrijft Bob De Moor, artistiek leider van de Korre, zijn teaterengagement. Akteren is voor hem in de eerste plaats een manier om tot een beter inzicht te komen. Daarom gaat hij er vanuit dat de rol naar de akteur moet komen en niet omgekeerd. Eigenlijk ligt hierin de basis van het enthousiasme waarmee De Korre op zoek is naar de mogelijkheden en grenzen van het verteltheater. In dit kader is het ook dat de bewerking past van Louis Paul Boon's roman De Kapellekensbaan.

De kapstok waaraan het verhaal ophangt zijn de kinderjaren van Odinneke,

vertolkt door Antje De Boeck. Odinneke wordt verliefd op meneer Achilles Derenan-court, directeur van de garefabriek, maar zal uiteindelijk trouwen met het zielige Oscarke. Dan is er nog haar broer Valeertraleer, met zijn monsterhoofd dat van hier naar daar door het leven waggelt en haar vader Vapeur, die met zijn Goddeloze machine de wereld redden wou. Kortom, de korte inhoud in een notendop, waarmee De Korre van wal steekt. Zelf vervlocht Boon zijn dagelijkse belevenissen — onder het mom van Johan Janssens — tussen het verhaal van Odinneke in. Reden genoeg voor De Korre om Boon dus ook zelf terug tot leven te roepen. Zo wordt hem de kans in de schoot geworpen om kritiek en commentaar te geven op zijn eigen tijd. Verder zoeken de kantieke schoolmeester, monsieur Colson van 't ministerie, en Johan Janssens, de dagbladschrijver, ook naar waarden die recht hebben van spreken. In dialoog niet al te mals voor elkaar, niet in het minst voor de schrijver die de personages in het leven riep, betrachtten ze toch onbewust allemaal hetzelfde. Met z'n allen de neergang van het socialisme de kop in drukken.

Zand

De personages bevinden zich doorheen de voorstelling op los zand, behorende tot de Kapellekensbaan. Behorende tot de moeilijke opgave om een immens literair werk uiteren te laten vallen in een stukje geësceneerde weg. Op de pechstrook vier

stoelen en vier personages die de dans van de dialoog met elkaar aangaan. De Kapellekensbaan telt niet alleen een moeilijk begaanbare ondergrond maar ook een complexe gelaagdheid, waaruit de regisseur een keuze maakte en een collage tot stand bracht. Zeker niet overtuigd van zijn gelijk, dekt hij zichzelf, en met hem de spelers, van bij het begin van het stuk in: "geniaal in bijkomstigheden zullen wij zijn..." en zo wordt het mulle zand onder de spelers hun voeten op een verantwoorde wijze platgetrapt. Het eerder beperkt aantal invalshoeken doet geen afbreuk aan het verhaal (dat trouwens zelf niet echt een bepaalde grondtoon profileert), integendeel, maar misschien wel aan het teaterstuk.

Dat verteltheater zo zijn grenzen kent, die amper te verleggen zijn, zal teater De Korre dus zeker niet ontgaan zijn. Om als verteller in dialoog te treden met de andere personages en daar ook nog een voldoende dosis teatraliteit, emotionaliteit — of hoe je het ook noemen wil — in te stoppen is zeker geen sinecure. Zelfs Antje De Boeck in al haar non-verbale groetheid had het er meer dan eens moeilijk mee. Haar medespelers wisten zich te 'handhaven' en zagen dan hun soelaas in. Om diezelfde reden — het zich niet los kunnen maken uit het vertelkader — kwam het Boonpersonage ook nogal beroerd over in de hoedanigheid van fysieke veruitwendiging.

Als tegenprestatie lieten de acteurs het publiek voelen dat ze met hart en geest wel op de Kapellekensbaan vertoefden, iets waar de echte Boon op zijn minst een bui-

ging voor zou hebben gemaakt. Want was het niet net dat meelevende en inleven in zijn personages dat hem destijds maakte tot één van de meest begreerde romanschrijvers van en voor de kleine man?

Lien Bielen

Met de Kapellekensbaan bij teatergroep De Korre de spits af van een reeks Boonevenementen. Later op het jaar speelt Tom Van Dijk (K.N.S.) 'Eros en de eenzame man', de postuum uitgegeven roman van Boon. Tom Lanoye brengt een gespleten en bescheiden speech als eresaluut aan Boon. En Bart Van Nuffelen schrijft voor teater Antigone een nieuwe toneeltekst op basis van werk van Boon. De Korre speelt van 21 tot en met 24 oktober om 20.00u in het Wagelings, Brusselsestraat 63. De toegangsprijs bedraagt 450 frank. Er is een gratis inleiding door een artistiek medewerker van de Korre op dinsdag 21 oktober om 19.00 u.

Jan Caeyers, bezieler van de Beethoven Akademie

"Het leven is veel te kort om je tijd te verlummelen"

Deze week presenteert de Beethoven Akademie het eerste van de in totaal zes concerten die ze in Leuven zullen geven. De Beethoven Akademie heeft zich op korte tijd — ze werd opgericht in 1993 — een gedegen reputatie bijeen gespeeld en maakt zich op om het buitenland te veroveren. Zo garandeert het platenkontraat met de Franse platenmaatschappij Auvidis de werelddistributie van de CD-producties. De gedreven stichter en artistieke directeur van de Beethoven Akademie, Jan Caeyers, doceert over zijn 'holistische' visie op muziek, de centrifugale rol die Beethoven daarin speelt, en over het verwerven van het geluk.

Veto: U heeft er bewust gekozen voor een 'Akademie' op te richten, waarom een akademie?

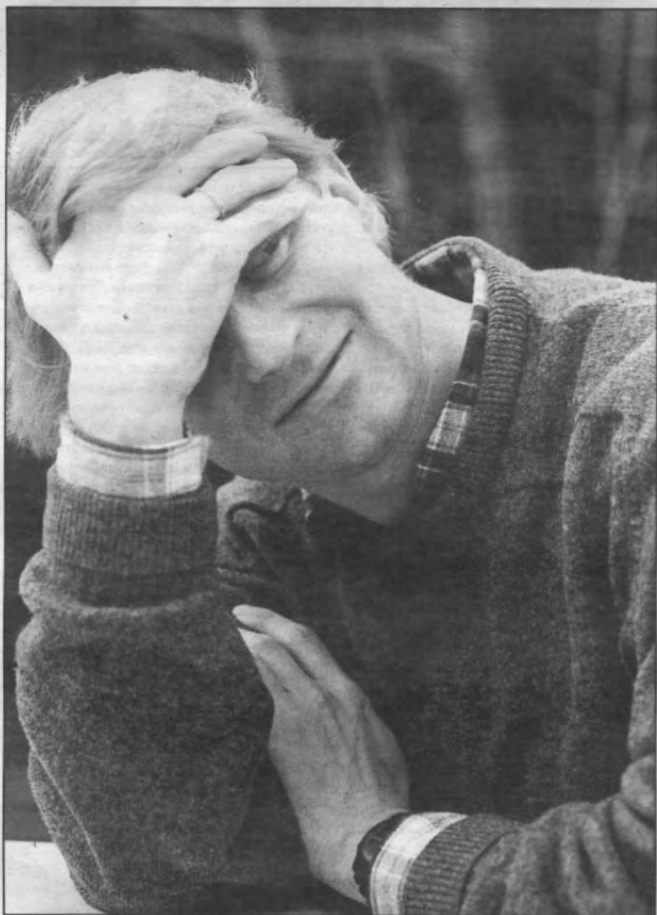
Jan Caeyers: «Wanneer je anno 1993 nog een nieuw orkest wil oprichten, kun je dat niet meer doen als een soort replika van reeds bestaande dingen. Je kunt dat alleen maar doen als het orkest óók een plaats van reflectie is over het orkest, naast het konserteren. Het begrip 'akademie' heb ik heel bewust ingevoerd omdat ik zeer veel belang hecht aan het element nadenken over waarom die muziek zo gemaakt is, hoe we ze de dag van vandaag kunnen gebruiken en welke de rol is van de muziek van vandaag.»

Veto: Waarom de muziek en de naam van Beethoven?

Caeyers: «Ten eerste is het zo dat de Beethovenakademie geënt is op het tipe orkest waarmee Beethoven destijds een symfonie heeft gekreëerd, wij hebben dat model overgenomen. Het is een model dat ons de mogelijkheid gaf de muziek van Beethoven en zijn tijdgenoten, zowel als de muziek voor en na hem te spelen. Ten tweede is Beethoven voor mij ook een belangrijke spilfiguur in de geschiedenis van de mu-

ziek: het is één van de mensen die op een uitgesproken manier erin geslaagd is om

vanuit een enorm respect en kennis van de muziek van vroeger te gaan nadenken over

de verre toekomst van de muziek. Er is bij hem een enorme spanning tussen respect voor het verleden en drang naar vernieuwing.

Beethoven heeft op een radicale wijze — zeker op het einde van zijn leven — weggeopend waarvan men de draagwijdte pas honderd jaar later heeft beseft. Hij is voor mij een figuur die op een symbolische manier de behoefte die we allemaal hebben om het verleden met de toekomst te verbinden, in zich droeg. Beethoven wilde zo ver gaan in de uitdrukking, de expressie, dat hij de bestaande vormen — de muzikale grammatika — zo ver is gaan verkennen, dat die vormen op het punt stonden te barsten. Je zou het kunnen vergelijken met de architectuur. Je hebt altijd een verhouding tussen enerzijds de voorstelling hoe je een gebouw wil maken, de fantasie en anderzijds de banale, fysische wetten van de bouwkunde: je gebouw mag niet instorten. Beethoven is zo op zoek gegaan naar nieuwe middelen, dat hij het materiaal extreem heel veranderend om extreme dingen te kunnen doen. Daar waar een normaal huis vier muren heeft, wilde Beethoven bijvoorbeeld een huis met drie muren en daarboven een enorm plafond maken, een huis dat normaal niet kan gebouwd worden.»

Veto: Ligt die opvatting over de verhouding tussen verleden en toekomst ook aan de basis van de grote waaiers aan activiteiten die de Beethoven Akademie tentoon spreidt?

Caeyers: «Ja, ik denk dat je de essentie van de Beethoven Akademie kunt terugbrengen tot een dubbele gedachte, die je kunt samenvoegen tot één overkoepelende idee: hoe kun je de klassieke traditie van onze West-Europese cultuur leefbaar maken heden ten dage zodat we die als eigentijds ervaren, en omgekeerd, hoe kun je de eigentijdse cultuur zo vanzelfsprekend maken dat ze traditie wordt. Dat zijn twee dingen die men gewoonlijk van elkaar scheidt: enerzijds zie je heel vaak mensen die met

vervolg op p. 9

Zou u onze mecenas willen zijn?

It loopt weer storm op de Leuvense cultuurpodia. Zoals altijd bij het begin van een academiejaar wordt vanalles op het touw gezet om cultuurminnenden te plezieren. Dat gaat gepaard met de hoop ook enkele groentjes uit hun kot of kroeg naar de teaterzaal te lokken. 'FABULEUS' is één van die projecten. De vierde editie van dat tweejaarlijkse jongerenteaterfestival bestaat niet alleen uit acht (inter)nationale voorstellingen, maar omhelst ook verschillende workshops, een rondetafel, concerten van ondermeer Tom Helsen en een fotootoonstelling.

In 1991 ontstond 'fabuleus' uit het vormingswerk van 'Toneelschool Jonna' in Wilsede. Al snel kreeg het festival onderdak bij 'Artforum VZW'. Die vereniging brengt niet alleen jeugd in contact met cultuur via workshops, zij biedt jongeren ook de gelegenheid om hun cultureel kunnen aan een publiek te laten zien. Hun galerij bijvoorbeeld staat open voor beginnende beeldende kunstenaars, die er veertien dagen lang kunnen tentoonstellen. 'Artforum' heeft nu dus ook voor het eerst het Leuvense 'fabuleus' onder haar vleugels en daarmee niet alleen een festival maar ook een organisatie die geregeld met 'jong en entoesiast teater-talent' producties wil opstarten onder professionele begeleiding.

Puber

Het benadrukken van het professionele karakter duidt al meteen op een belangrijk probleem waarmee een festival als 'fabuleus' te kampen heeft. Er wordt gewerkt met acteurs waarvan de leeftijd sterk schommelt. Vijftienjarigen staan er naast twintigjarigen, pubers naast jongvolwassenen. Moet je dan spreken van amateurs, semiprofessionelen of professionelen? Het kinder- en jeugdtheater dat door volwassenen gemaakt wordt, krijgt het soms al zwaar te verduren, laat staan theater dat door die jonge mensen zelf wordt opgevoerd. Maar langzamerhand komt er toch beweging in de zaak. Niettegenstaande de

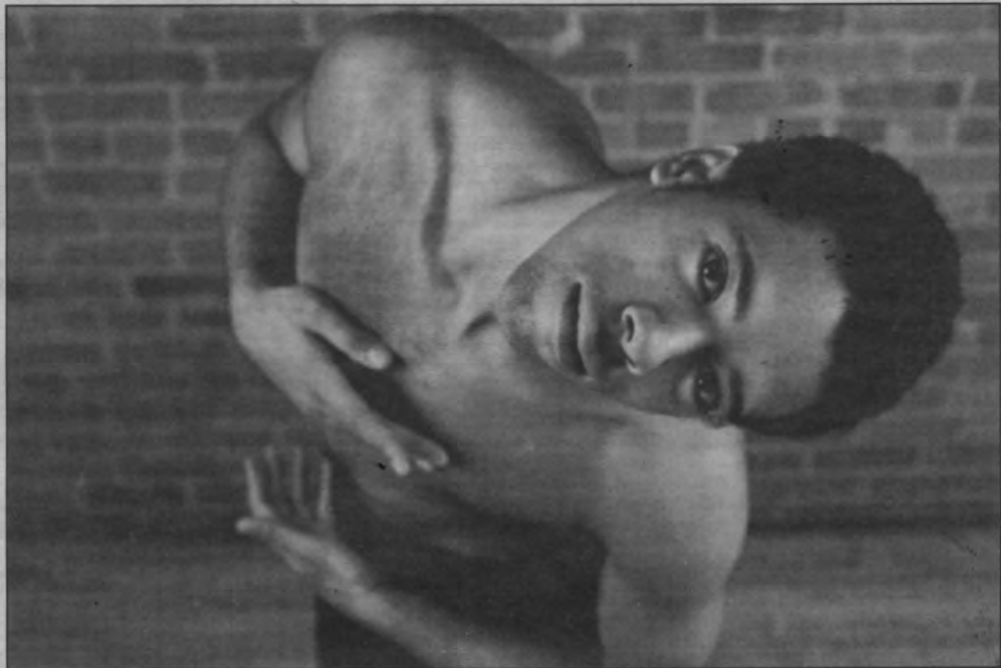
oude dingen bezig zijn, die in het verleden leven, en anderzijds is er een hele jongeren-cultuur die vandaag leeft. Wij proberen de enorme kloof daartussen te overbruggen, die twee dingen samen te voegen. Je zou het een soort van holistische visie kunnen noemen omdat we ervan overtuigd zijn dat in die wisselwerking de grote rijkdom van de Europese cultuur ligt. Wij verwachten van onze muzikanten dat ze de intellectuele virtuositeit hebben om snel van het ene naar het andere over te gaan en die twee dingen onder één noemer te brengen.»

Veto: Kan je die muzikale opvatting zien als tegengesteld aan die van bijvoorbeeld 'La Petite Bande'?

Caeyers: «Ja, zeer juist. La Petite Bande gaat in principe uit van zich ekstroom in het verleden in te leven. Ze weten ook wel dat dat niet helemaal kan, ze relativeren dat natuurlijk ook, maar niettemin probe-

bevoordeelde houding van sommigen, hebben ondermeer 'Bronks' in Brussel en ook 'fabuleus' al bewezen dat de jeugd met sterke producties voor de dag kan komen. 'Het Hamletmachines' van 'Bronks' vorig

spelen ook enkele intuïtieve criteria een rol. Vragen zoals 'Vinden we dit interessant genoeg?' en 'Zijn we entoesiast?' geven dan vaak de doorslag bij de beoordeling. Daarbij mogen trouwens ook enkele jongeren hun

seizoen is daar een sprekend voorbeeld van. Die voorstelling werd gemaakt door jongeren, maar wel degelijk binnen een professioneel kader. Een filosofie die ook 'fabuleus' aanhangt.

Criteria

De selectiecriteria waaraan voorstellingen moeten voldoen, zijn bijgevolg niet gering. Belangrijk is dat het geheel zoveel mogelijk binnen een (semi)professioneel kader kan ontstaan en worden opgevolgd. Naast dat feitelijk waarneembaar kenmerk

ren ze dat verleden zo getrouw mogelijk te reconstrueren omdat ze ervan overtuigd zijn dat daarin de kracht ligt.»

Veto: Klassieke muziek heeft bij jongere mensen vaak het aura een beetje saai of moeilijk te zijn. Hoe denk je dat je dat kunnen veranderen?

Caeyers: «Het is natuurlijk zo dat klassieke muziek een zekere moeilijkheidsgraad heeft, en vaak in het verleden verbonden was met een sociale elite. Er is inderdaad een verschil met de populaire, VTM-cultuur, er is een drempel. Maar je moet ook moeite doen, vind ik, om dat te verwerken. Als student krijg je een unieke kans om allerlei dingen op te zuigen, die je de rest van je leven blijft meedragen. Niet alleen op het vlak van muziek, maar ook op het domein van de politiek, de cultuur in het algemeen. Je kunt met vrienden op kafee zitten en pintjes drinken, dat moet je als student ook doen, maar daarnaast moet je ook zelf de mogelijkheden grijpen die je als student veelvuldig hebt, om jezelf te ontplooiën. Daarbij geldt dat je niets voor niets krijgt, of het nu sukses is, of geluk, het zal niet zomaar in je handen vallen, je moet het zelf verwerven, zelf op zoek gaan en dan haal je daar een grote voldoening uit. Ik geloof dat het Winston Churchill was die zei: "Het leven is te kort om slechte wijn te drinken." Ik zou dat willen parafaseren tot "het leven is te kort om je tijd te verlummen".»

Benny Debruyne

Het eerste konsert vindt plaats op 22 oktober, om 20.30 u, in aula Pieter De Somer. Dirigent is Reinbert de Leeuw. Info over dit en de overige konserten: zie agenda deze en komende weken.

zege doen. Een nogal vage basis, geeft Dirk De Lathauwer, artistiek leider van 'fabuleus', toe. Maar: "Enkele mensen werken al jaren mee, en zo is ergens wel een soort impliciete norm ontstaan."

Het gevaar voor een al te eenzijdige selectie wijst Dirk van de hand. "Ik vind dat niet echt een probleem. Er is namelijk niet echt sprake van een stijlnorm, dan wel van een kwaliteitsnorm. Het is vooral van belang dat de stukken boven het nivo van de 'schoolsketches' uitsijgen. Bovendien lopen onze meningen over stijl en dergelijke vaak behoorlijk uiteen."

De zoektocht naar relevantie en professionalisering zet zich ook door in de workshops van 'fabuleus'. Zowel voor de jongeren die deelnemen aan het festival als voor de jeugdige toeschouwers zijn er sessies rond bepaalde aspecten van theater en dans. Die laatste, de eerdere workshops, worden voor het eerst georganiseerd. Dirk De Lathauwer hierover: "Eigenlijk hadden wij geen tijd en energie over om dit te organiseren, maar ze zijn er uiteindelijk toch gekomen op vraag van 'Klasse voor jongeren', een tijdschrift voor leerlingen van het middelbaar onderwijs. Misschien brengen we zo ook een groep jongeren in de teaterzaal die anders niet zouden komen. Bij het volgen van zo'n workshop krijg je namelijk drie tickets naar keuze kado."

Absurd

Ook intern zal dit jaar anders gewerk-winkeld worden. Woorden als opulling en bezigheidsterapie zijn uit den boze en maken plaats voor een optimalisering van het leerproces. Jongeren werken enkele uren rond specific skills zoals ritme en dans, concentratie en lichaamscontrole, onder begeleiding van professionelen. Binnen de teatersector doen namen als Peter Rouffaer en Craig Weston bij velen wel een belletje rinkelen, maar echt klinkende namen uit de professionele teaterwereld vind je niet in het rijtje. Toch een gebrek aan belangstelling uit het wereldje? Volgens Dirk niet. "De interesse is er wel, maar sommigen vragen een te hoge vergoeding, of moeten al eeuwen voor voorhand 'gereserveerd' worden."

Dat geld een probleem is, zal niemand verwonderen. Met de subsidies van de 'Jeugd van Europa' en sponsorsteun moeten de eindjes aan elkaar geknoopt worden. "Eigenlijk is het een absurde situatie", vindt Dirk. "Wij willen dit heel graag doen, maar hebben er de middelen niet voor. Wij vragen de mensen die met ons samenwerken dan ook als mecenas en niet als kommersant te denken." Een nobele gedachte die blijkbaar niet bij iedere teatermaker leeft. Maar met Rouffaer, Samson, Weston,

Leichter (zie foto), Schoolmeesters en Vandepoel heeft 'fabuleus' toch enkele zeer kapabele mensen als workshopbegeleiders binnengehaald.

Verouderd

Ook voor de toekomst heeft 'fabuleus' grootse plannen. Samenwerking met andere VZW's zou bijvoorbeeld voor meer mogelijkheden moeten zorgen. Dat die banden over de landsgrenzen heen kunnen lopen, bewijst het intense contact met 'Inestética Companhia Teatral' (ICT), de Portugese tegenhanger van 'fabuleus'. Tijdens de paasvakantie van 1998 zullen ze in Lissabon samenwerken aan een nieuw project. Dat naast de jaarlijkse aanwezigheid van het ICT niet zoveel van continuïteit te merken valt, heeft volgens Dirk twee oorzaken. "Soms klikt het met een groep, soms niet. Bovendien is zo'n jongerengroep letterlijk snel verouderd. Wij krijgen van die deelnemers wel af en toe nog tips over voorstellingen."

Op het festival anno 1997 zijn in de eerste plaats België, maar ook Duitsland, Nederland, Portugal, Noorwegen en de Verenigde Staten van de partij. Die laatste brengen dans en dat onder leiding van Nicolas Leichter. De teatergroep van 'fabuleus' zelf staat er met 'De uitzondering!' en de regel?', een stuk van Bertolt Brecht. Wallonië is naast Frankrijk, waar op hetzelfde ogenblik een festival georganiseerd wordt, de grote afwezige. "We hebben echt wel gezocht", zucht Dirk, "maar het blijkt gemakkelijker te zijn contacten te zoeken met de VS dan met het zuidelijke deel van dit land. Vind maar eens de juiste kanalen hier."

* Kristien Michiels

'Festival 'fabuleus' mikt vooral op jongeren tussen dertien en dertig, maar de rest is natuurlijk ook welkom. Beoordeel zelf het teaterpotentieel van de hedendaagse jeugd en dat van 24 oktober tot en met 1 november. Het festival opent vrijdag en zondag met 'De uitzondering!' en de regel?', in respectievelijk Auditorium Minnepoort en het Wagelhuys, telkens om 20.30 u. Vanaf 27 oktober kan je dan de buitenlandse groepen aan het werk zien. Info en reservatie: 22.78.55.

It's a free concert

Niet alleen krijgen studenten van de KU Leuven vijftig procent korting bij de konserten van de Beethoven Akademie, drie gelukzakken kunnen ook nog een gratis abonnement ter waarde van meer dan duizend frank verwerven. Gegadigden begeven zich op dinsdag 21 oktober, in de loop van de middag, naar het hoofdkwartier van Veto, 's Meiersstraat 5, brengen daar een vijftien seconden durende a capella remix van de Europese hymne ten betde en de buit is binnen. Dank u. (bd)

Uit talloos veel miljoenen

In feite zou Raimund Hoghe geen onbekende meer mogen zijn voor het Leuvense publiek. Zijn stuk 'Meinwärts' was één van de revelaties van Klapstuk '95. Later werden ook 'Geraldo's Solo' en 'Verdi Prati' opgenomen in het Stuc-programma, twee choreografieën die hij maakte voor dansers uit het gezelschap van Pina Bausch. Uiteindelijk culmineerde de samenwerking met Klapstuk in 'Chambre Séparée', dat maandag in première gaat.

Raimund Hoghe stond in zijn stuk 'Meinwärts' voor het eerst alleen op de Bühne, wat niet zo voor de hand ligt als je zijn lichaamsbouw — Hoghe is klein en heeft een bochel — in achtling neemt. 'Meinwärts' was een sobere, meeslepende voorstelling waarin biografische en autobiografische elementen vervloeden tot een requiem voor de slachtoffers van fascisme en onderdrukking. In Duitsland geniet Hoghe echter ook een grote reputatie als journalist voor 'Die Zeit', waarin hij een — inmiddels onder de titel 'Zeitporträts' gebundelde — reeks portretten maakte.

Hoghe: «Ik portretteerde in 'Die Zeit' bekende, maar hoofdzakelijk ook onbekende mensen, een toiletmadam, een rentenier, een analfabeet, een gehandicapte. Deze mensen stonden symbool voor grotere maatschappelijke problemen. Randgroepen worden nog steeds weggedrongen, maar hun situatie drukt veel uit van wat de maatschappij in zich draagt. Door er ergens een bepaald persoon uit te pikken, identificeren mensen zich gemakkelijker. Ik heb bijvoorbeeld veel rond aids gewerkt. Dat thema lijkt zo ver van je bed te liggen, tot je een concrete mens met aids leert kennen, die zal sterven. Dan wordt dat helemaal anders. Ook in 'Preis der Liebe', het portret van mijn moeder, waaruit ik siteer in 'Chambre Séparée', schrijf ik nergens uitdrukkelijk over mijn moeder of mijn grootvader, maar over de moeder, de zoon als beeld. Wanneer ik die portretten voor de 'Zeit' maakte, zocht ik ook mensen uit die iets met mij te maken hadden, eender hoe ze eruitzagen, mensen die gevochten hebben, die in een slechte situatie gezeten hebben.»

Emotie

Veto: Je werkte met Pina Bausch, 'Meinwärts' kreeg zijn titel naar een gedicht van Else Lasker-Schule, Marlene Dietrich is prominent aanwezig in veel van je stukken, wat is de verbinding met die sterke vrouwenfiguren?

Hoghe: «Vrouwen tonen vaak sterkere gevoelens dan mannen. In het theater roepen ze vaak sterkere emoties op. Maar in 'Meinwärts' komen haast geen vrouwen aan bod. In 'Chambre Séparée' wordt, op Jacques Brel na, al de muziek dan weer gebracht door vrouwen. De liederen van Marlene Dietrich bijvoorbeeld kaderen ook in de geschiedenis van een periode, het heeft te maken met herinnering, met een verbondenheid aan een land; zoals Jacques Brel die zingt over zijn 'vlakke land'. Ik gebruik dan ook haar tussenteksten, over waar en wanneer ze Lili Marleen zong. Ik weet dat ze niet in alle opzichten even sympathiek was, maar het is dat gebroken gevoel, dat zoveel meer dan louter kitsch

impliceert.»

Veto: De reacties op de voorpremière van 'Chambre Séparée' waren erg positief. Dat is, zeker in Duitsland, niet altijd zo geweest met jouw werk. Is emotie op het toneel weer toegelaten?

Hoghe: «De laatste jaren is er tegen het puur rationele theater een tegenreactie gekomen. Maar je moet toch bedenken dat aan mijn stukken een sterke vorm ten gronde ligt. Die wisselwerking tussen emotie en ratio creëert een zekere spanning. Ik vind Benoît Lachambre en Emilio Greco erg goed, maar ook hun stukken zijn allesbehalve louter emotie. 'Chambre Séparée' duurt twee uur. Ik neem voor alles de tijd, maar alles heeft wel degelijk zijn tijd. Die formele elementen zijn ook belangrijk om niet in sentimentaliteit te vervallen.»

Veto: Zou je je werk omschrijven als dans of als theater?

Hoghe: «Het dansaspect is natuurlijk dat ik met met mijn lichaam verhalen vertel op muziek in een ruimte. Dat is zowat de definitie van dans, maar het is moeilijk in een vakje te stoppen. Het heeft ook met theater en beeldende kunst te maken. Kijk bijvoorbeeld ook eens naar Lynda Gaudreau, dat is wel dans, maar niet naar de definitie. 'Chambre Séparée' duurt twee uur, met maximaal twintig minuten tekst. Ook het decor is erg belangrijk. Ik werk altijd samen met Luca Giocamo Schulte, die met erg eenvoudige middelen werkt. Met enkele motieven slaagt hij erin de ruimte ingrijpend te veranderen.»

Asiel

Veto: 'Meinwärts' speelde zich af tijdens het Derde Rijk, 'Chambre Séparée' tijdens de 'Wiederaufbau' in de jaren vijftig en zestig. Zijn je stukken niet te Duits voor het buitenland?

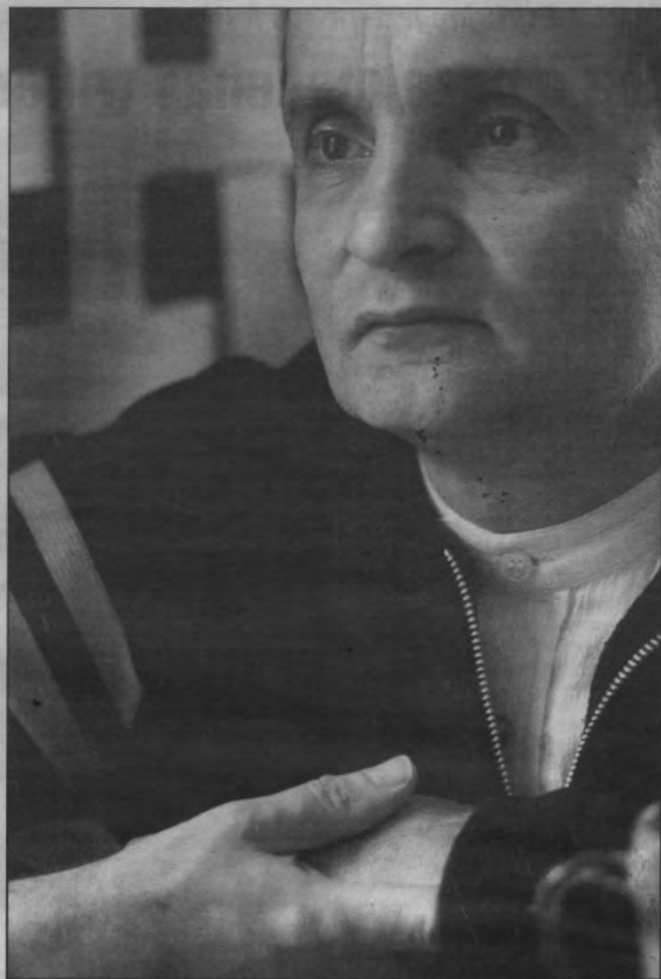
Hoghe: «Het gaat wel over de Duitse geschiedenis, maar dat is slechts een voorbeeld. Ik heb het in 'Chambre Séparée' over het asielprobleem, een probleem van heel Europa. Overal duikt nieuwrechts op. De politieke problemen en groepen zijn gelijkaardig. In 'Chambre Séparée' heb ik het over een afgesloten ruimte in een bar, maar het gaat over de chambre séparée, een ruimte waar niet over gesproken wordt. Neem de Dutroux-affaire, ook hier zijn vele dingen lange tijd verzwegen. Ik speelde 'Meinwärts' in Zwitserland, waar al vijftig jaar gezwogen wordt als een graf over de betrokkenheid bij de oorlog. De bom is daar nu ook gearbarst.»

«De geschiedenis is niet voorbij, aan de hand van die mooie muziek vertel ik over fascisme toen én nu. Zoveel is er niet veranderd, ook de argumenten zijn dezelfde. We moeten iets leren uit het verleden. Dat is toch de basis van de geschiedenis?»

Veto: 'Chambre Séparée' speelt in de 'Wiederaufbau', was alles dan niet rooskleuriger, een nieuw begin?

Hoghe: «Nee, de nazikunstenaars zetten hun carrière voort, pakweg Harald Kreuzberg, Sarah Leander. Toen Marlene Dietrich na de oorlog naar Duitsland terugkeerde, stonden mensen haar op te wachten: 'Marlene, Go Home'. In de jaren vijftig werd er niet over de oorlog gesproken, ook niet in de film, daar was het nog altijd dat mooie Duitsland, de natuur, de mooie bonte wereld. Ze spelen die films nu nog, en niet alleen in Duitsland.»

«'Chambre Séparée' werkt met de per-

(foto Ivan Put)

soonlijke geschiedenis van het publiek, en de geschiedenis van het land, maar ook met de confrontatie van droomwereld en realiteit. De dromen vallen uit elkaar, de kitsch en patos worden gekonfronteerd met de realiteit, daarna wordt de patos in een verhaal ingeschreven. De werkelijkheid sluip binnen door middel van kleine stukjes van de grote realiteit. Vaak gaat het slechts om één zin. Er is een uitspraak van een jongen die in Auschwitz opgroeide, en die zei dat hij zich als kind geen valse gedachten maakte over het concentratiekamp: "door de deur binnen, door de schouw buiten." Ik siteer een advocaat, die verklaart dat wanneer een jongen asiel aanvraagt omdat zijn familie is uitgemoord, en zijn dorp vernietigd werd, dat dan niet als rechtsgrond geldt voor een asielaanvraag. Die wordt beslist teruggestuurd.»

Zelfmoord

Veto: Speel je eigenlijk een rol op de planken?

Hoghe: «Spelen zeker niet, ik doe dingen die ik moet doen, rituelen naar vorm, mijn identiteit verdwijnt wel. Is dat nu biografisch of niet? Dat is niet belangrijk. Na 'Meinwärts' zou men kunnen vragen: 'Heeft hij aids? Is hij jood?' Ik suggereer een intieme betrekking die er eigenlijk niet is via de brieven die ik voorlees. Het moet aannemelijk zijn voor het publiek. Er bestaat zo iets als kollektieve biografie. Als ik een portret schrijf over mijn moeder, dat ook een biografie van een oudere vrouw. Iedereen heeft een moeder of een buurvrouw of zo, Het zijn geen privebiografieën, het moet in elkaar vervloeden.»

Veto: Je draaide ook een autobiografische film.

Hoghe: «Ik heb die film ten dele in Leuven opgenomen, maar het zou ook de stad kunnen zijn waar ik geboren ben. Hier om de hoek (van de Bondgenotenlaan, nvdr) is een uitstalraam van een winkel, 'Jacqueline', zoals ik die ook in de jaren vijftig in Duitsland gekend heb. Ook hier heb ik dingen uit mijn jeugd teruggevonden. Maar bij het maken van een film werkt men met

andere mensen, men kan niet tegelijkertijd voor en achter de kamera staan, er zijn grenzen.»

Veto: Is de verbinding van politiek en kunst belangrijk in je werk?

Hoghe: «Ja, ik werk in deze voorstelling ook met tekstfragmenten van Elisabeth Schwartzkopf (een beroemde operazangeres, nvdr) waarin ze verklaart nooit voor politiek geïnteresseerd te zijn geweest. Maar haar carrière is begonnen onder het Derde Rijk. In de context van de voorstelling komt dat hard aan. Ze wilde alleen zingen. In 'Chambre Séparée' zijn er die mooie stemmen en liederen, gekonfronteerd met hun ijskoude uitstraling en uitspraken in verband met politiek. Politiek is dan ook een belangrijk thema. Veel politieke kunstenaars beweren achteraf: "Wat hebben ze met mijn kunst gedaan?" Dat hebben we nooit gewild. Ook nu nog moeten kunstenaars politiek stelling innemen. Misschien niet in de trant van het schandaaltheater zoals de 'Volksbühne Berlin'. Er zijn ook andere vormen mogelijk, niet alleen het luide uitschreeuwen op basis van klare teksten. Emoties moeten toegang krijgen. Men zou kunnen zeggen: "De geschiedenis, dat is voorbij. Het Derde Rijk, dat interesseert me niet meer." Maar via bijvoorbeeld de figuur van Josef Schmidt in Meinwärts beroert dat misschien persoonlijk, besef men dat dat een mens was die gestorven is, één van de miljoenen, toevallig prominent. Dan kan men zich tenminste een idee vormen van de mensen die niet prominent waren. Hij was er één uit talloze miljoenen.»

«Toen ik 'Chambre Séparée' uitprobeerde, waren er al die asielzoekers die zelfmoord pleegden omdat ze uitgewezen werden. Dan kan je toch niet anders dan dat opnemen en de parallellen daarin zien. Es geht weiter.»

Dimitri De Maesschalck

'Chambre Séparée' is nog te zien op maandag 20 en dinsdag 21 oktober in de Vlamingenstraat. De film van Raimund Hoghe wordt dinsdag om 14.00 u vertoond in 'le Cercle' (Naamsstraat

Snel! Snel! Vrijkaartjes voor Klapstuk

Het Klapstukfestival loopt inmiddels op zijn laatste benen, maar voor de snelle dansliefhebber heeft het prachtblad Veto nog twintig vrijkaartjes te geef. Op maandag 20 oktober mogen vijfmaal twee gelukkigen er gratis in bij Jan Ritsema's 'Pour la fin du Temps' (zie ook het interview in deze Veto). Maar dan moet je wel nu — en we bedoelen echt wel nu — maandag voor zes uur je naam opgeven bij Veto ('s Meijersstraat 5, tel. 22.44.38), en dan zorgen wij wel voor de rest. Op dinsdag kunnen eveneens vijf keer twee liefhebbers zonder kosten naar de experimentele onkruidfilm 'The Way of the Weed'. Zelfde afspraak: meld je voor dinsdag vijf uur chez Veto en de buit is binnen. Haast je, rep je.

"Ik kán fietsen. Ik ben een fantastisch fietser"

Klapstuk presenteert in zijn laatste week nog twee producties van Jan Ritsema. In 'Pour la fin du temps', een felgesmaakte danssolo, treedt hij zelf op als performer, voor 'Only Now Does He Turn' begeleidde hij studenten van 'Parts', de dansschool van Anne Teresa De Keersmaeker. Een gesprek met iemand die zich "een draaikont van het zuiverste water" noemt.

Veto: U werkt met muzikanten, geeft les op 'Parts', op de Rijksakademie voor beeldende kunsten, u werkt met teater, u werkt ook met auteurs in uw uitgeverij.

Ritsema: «Op één of andere manier is het zo dat ik iets snap van wat in de verschillende kunsten gemeenschappelijk is en dat lijkt zinnig voor al die mensen. Iedereen zegt dan: "Maar wat doe je nou eigenlijk met al die dansers in 'Parts'?" Ik maak een voorstelling, maar ik doe dat met hun materiaal, hun instrument. Wat ik eigenlijk doe, is moed proberen op te brengen, een open boek te zijn. Om eerst te onthullen en dan via de middelen van de kunst te verhullen. Daar gaat het om in de kunst. Je moet je eerst in een positie brengen waarin je je totaal bloot geeft, waarin je kwetsbaar bent. Dat is iets anders dan doen *alsof* je je bloot geeft. Dat doet pijn, echt bloot geven. Maar dat is wel waar het uiteindelijk om gaat. Jezelf brengen tot het meest specifieke dat je interesseert. Kunstenaars die een lang leven leiden tot na hun dood, hebben het gepresteerd om de pijn van die beperking te onthullen en wereldkundig te maken. Ik kan horen aan een muzikant of die met moed speelt, ik kan zien aan een schilder of die in zijn schilderij moed had. Dat beseffen ze en ik ben iemand die ze daar mee confronteert en dat is heel erg prettig, want er wordt natuurlijk heel wat om heen geluid.»

Probleem

«Als je echt kwetsbaar bent, ben je niet kapot te maken. Je bent alleen kapot te maken als je liegt. Het heeft veel te maken met de angst voor de angst. Je leeft op het moment dat je eigenlijk niet kwetsbaar durft te zijn en daar op dat gebiedje, tussen wat je graag zou willen en niet durft, daar kunnen ze je enorm pakken.»

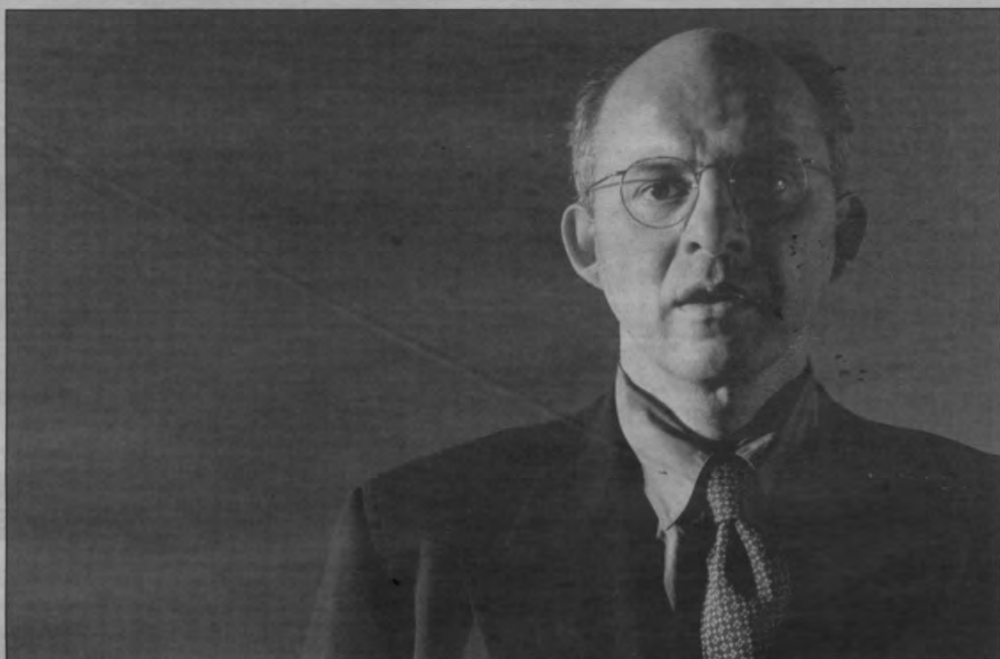
Veto: Die moed waarover u spreekt, vindt u dat u die zelf hebt?

Ritsema: «Nee, want een andere uitdrukking die ik vaak in de mond neem, is "Waar je over praat, is je probleem". Ik praat niet met jullie over dat ik met de fiets hier naar toe ben gereden en een fantastische bocht genomen heb, dat ik met vijftientacht graden opzij hing of zo. Ik kán fietsen. Fietsen is voor mij geen probleem. Ik ben een fantastische fietser, dus ik zal er geen woord aan vuil maken. Het enige waar je woorden aan vuil maakt, is een probleem, omdat je eruit wilt geraken. Daarom gaan mensen ook naar het teater en naar kunst, omdat dat allemaal confrontaties zijn met de problemen die ze zelf hebben. Men oefent er het leven.»

Veto: Met de teatervoorstelling 'Wittgenstein Incorporated' stond u al op Klapstuk. Nu staat u er zowel als regisseur als performer in twee verschillende dansproducties, die met de Parts-studenten en de solo die u zelf danst. En dat naast een aantal grote namen uit de hedendaagse danswereld. Hoe voelt de visie in dit water?

Ritsema: «Dat moet je aan Johan Reyniers vragen. Ik kan alleen maar zeggen dat ik vereerd ben. Net zo goed als ik het vreselijk leuk vind dat de dansers mijn dansvoorstellingen au sérieux nemen. Vind ik wel een grote kick, maar dat is natuurlijk flauwekul. Ik dans ook met die grote namen. En ze vinden het allemaal zeer prettig, met mij. Ik weet niet waarom.»

«Ik begreep wel waarom Bruno Verbergt 'Wittgenstein' programmeerde, omdat

(foto: Hermun Sorgeloos)

daar overal minimale beweging in zat. Dat vind ik wel aardig, als men bereid is om de verbanden te zien, de overeenkomsten tussen de verschillende kunsten, wat ik blijkbaar zelf ook permanent doe. Ik vind dat het allemaal door elkaar moet lopen, en dat zal uiteindelijk ook wel gebeuren, want het loopt natuurlijk allemaal behoorlijk vast, die kunst. Het wordt zo'n gevestigde affaire overal; er mag weer wat maatschappelijk contact moet komen tussen de kunsten en de samenleving.»

Veto: Hoe ziet u dat gebeuren?

Ritsema: «Mensen zijn zo vaardig geworden in het liegen, in het doen alsof, terwijl dat eigenlijk de basis van het teater is. Het is de kunst van het suggereren. Maar dat is zo'n dagelijkse kost geworden voor iedereen, dat het oninteressant wordt om het op het toneel nog als een soort kunstje te doen. In een samenleving die waardig is, is het veel leuker om met verbeelding en het

"Ik ben geen kunstenaar die aan kunst doet. Dat heeft voordelen. Voor de kunst."

doen alsof te werken dan in een samenleving die ernstig leugenachtig is. Dan heb je aan de kunst van de leugen op zich niets. Mijn theorie is dat de kunst van de leugen zich veel meer van de waarheid moet bedienen. Het toneel moet totaal veranderen. Van de verbeelding en de vertaling in metaforen naar een directe confrontatie die op dat moment moet plaatsvinden om interessant te zijn. Ik ben op zoek naar een toneel waarin het actuele moment belangrijker is, dat het meer een "teaching" wordt. Ik zoek wel om dat wat te ontwikkelen. Er heeft altijd een kantje van 'waar' in mijn voorstellingen gezeten, die het ook moeilijk maakt voor de acteurs. Ze moeten permanent open zijn. Er is een zekere lijn, maar ik zoek naar mogelijkheden om consequent het podium te gebruiken.»

«Er is niemand die mij beperkt — wat een beperking is. Er mogen geen opvattingen zijn in de wereld, noch dat andere mensen mekaar belemmeren, noch dat ik mezelf door opvattingen van andere mensen laat belemmeren. Het is beter en ook moediger om niet vanuit weerstand te werken, maar vanuit jezelf. Het is natuurlijk wel moeilijker om dan iets zinnigs te pre-

teren. Maar eigenlijk is dat wel de kunst. Ik ben geen kunstenaar die aan kunst doet. Dat heeft ook voordelen. Voor de kunst. Jan Decorte vind ik een echte kunstenaar. Die is bereid veel meer te lijden dan ik, die trekt de lijn ook veel verder door, wat wel een voorwaarde is om goed werk te maken. Maar bij hem is dat zo erg dat hij geen werk meer maakt. Maar dat is misschien toch nog het beste werk dat er gemaakt wordt. Zijn niet-werk is het beste werk dat er gemaakt wordt.»

Veto: Hoe ziet u dit in uw eigen werk?

Ritsema: «Het gaat om wat er niet gebeurt. Ik registreer dat wat er tussen zit en niet dat wat je ziet gebeuren, dat is niet interessant. Je moet ook niet zoeken naar het niet-gevoonde, je moet kijken naar een voorstelling. Ik wil enkel dat je kijkt naar het niet-gevoonde, maar dat is voor jou wel de voorstelling. Als publiek vind je een voorstelling alleen maar leuk als je zelf hard gewerkt hebt: combineren, deduceren van waarom, waarheen, waartoe, gebeurt dit alles? Dat geldt ook bij mijn voorstellingen, alleen niet narratief, zodat het publiek harder moet nadenken over de interne logika.»

Veto: Wat is dan voor u het juiste belang van het publiek?

Ritsema: «Dat ze betalen. Het enige belang van het publiek is dat ze betalen, ze betalen omdat het een maatschappelijke functie heeft voor hen. Die intellectuele, emotionele, psychologische les, daarvoor trek je geld uit je zak. Wij zijn vrijgesteld in de kunst om de moed op te brengen die anderen niet altijd hebben, maar wel zouden willen hebben en ze willen dat er kunst is om aangespoord te worden tot die moed. Je bent in de kunst vanwege het probleem van die moed, omdat je geen moed hebt. Andere mensen lopen gewoon naar buiten en doen dingen. Dit moet duidelijk zijn, we moeten niet denken dat kunstenaars moed hebben. Kunstenaars hebben geen moed, daarom is moed een probleem, en daarom zijn ze interessant. Omdat ze die voorstelling met die moed kunnen tonen.»

Veto: In de danssolo bent u zelf de performer. Daarnaast begeleidt u vaak dansers. Hoe ervaart u het verschil of de gelijkemis tussen dans en teater?

Ritsema: «Er is geen verschil. Het grappige voor mij is dat ik met dans niet zo bang ben op het toneel als ik ben met toneelindien. Maar dat is natuurlijk omdat ik daar geen opleiding voor heb, niet bepaalde dingen van mezelf moet eisen en het voordeel van

"Hij kan het toch niet" heb. Dat is het verschil, maar in principe gaat het allemaal om hetzelfde.»

Veto: Is er een verschil in uw manier van werken met bijvoorbeeld Dirk Roefhoofd en de studenten van 'Parts'?

Ritsema: «Natuurlijk maakt het verschil uit. In ervaring en in techniek, maar mijn omgang met hen is hetzelfde. Men heeft mij nog nooit op een mise-en-scène-aanwijzing kunnen betrappen. Ik heb geen zin om tegen iemand te zeggen: "Je moet daár gaan staan". Dat vind ik kleinerend. Ik zeg: "Nou, mooi, dat je daar stond". Ik hoop dat ze dat dan onthouden en weer doen. Soms doen ze het niet, soms wel. Ik ben een beetje een rare regisseur. Ik registreer eigenlijk niks. Ik heb geen zin om opmerkingen te maken. Dat vind ik onderdrukkend. Dat beperkt iemand. Joop Admiraal zet altijd over mij: "Wij reiken de bloemetjes aan, en Jan maakt er een mooi boeket van". Ik ben dus heel erg afhankelijk van de acteurs om bloemetjes aan te reiken, en het enige wat ik doe is een klimaat creëren waarin vreemde bloemetjes gemaakt kunnen worden, waarin alles mogelijk is. Daar komt eigenlijk mijn dansen vandaan. Ik dans vaak tijdens repetities. Gewoon omdat ik me gelukkig voelde, of ongelukkig. Alles moet kunnen. Ik laat ze met elkaar omgaan, als we op zoek zijn naar materiaal. Dat doe ik in hoofdzaak. En dan proberen het herhaalbaar te maken. Dat is een uitdaging om acteurs ook moed te ontfutselen, zodat het een kwetsbare voorstelling kan worden. Dat vind ik het mooiste.»

Veto: Is techniek voor u erg belangrijk?

Ritsema: «Ja. Het gaat erom je hart open te stellen en daarna ga je dat wat je wil tonen, met de middelen van jouw kunst verhullen. Voor mij heb je alle recht om jouw persoon achter je kunst te verschuilen. Alleen de basis, de intrinsieke gegevens van het werk dienen onthullend te zijn. Hoe specifieker iemand is, hoe herkenbaarder het is voor iedereen. Dat is een goed antwoord op de vraag: "Waarom doe je nu een voorstelling?" "Om mensen uit te dagen hun hoofd in de bek van de leeuw te leggen. Om liefde voor de leeuw te hebben. "Nem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan u er." Dat zeg ik ook wel tegen acteurs: "Zo moet je spelen: Neem me, eet me, neuk me, kus me, publiek!"»

Kristien Vermoesen
Bruno Van Moer

Voor info: zie agenda.

Van Ostaijenlezing door Eric de Kuyper

De 'Paul van Ostaijenlezing' werd drie jaar geleden onder de doopvont gehouden en is een initiatief van het 'Paul van Ostaijen-instituut', het centrum voor de studie van de literatuur in Vlaanderen sinds 1916, het jaar waarin Paul van Ostaijen — die aan de wieg staat van de moderne literatuur in Vlaanderen — debuteerde met de bundel 'Music Hall'. Elk jaar wordt afwisselend het woord gegeven aan een Vlaming en een Nederlander. Na respectievelijk Leonard Nolens en Huub Beurskens, beiden vooral bekend als dichter, werd nu gezocht naar een Vlaamse prozaschrijver. Hun oog viel dit jaar op 'de Vlaamse Nederlander' Eric de Kuyper, die op 23 oktober komt spreken over 'De Belgische erfenis'. Aan de spreker wordt gevraagd een literair onderwerp te benaderen vanuit zijn eigen

persoonlijke achtergrond zonder voeling te verliezen met de bredere literaire context. De Kuyper's lezing vertrekt vanuit zijn eigen niet-voor-de-hand-liggende keuze om in het Nederlands te gaan schrijven en evolueert dan naar een beschouwing over de belangrijke Vlaams-Franstalige, hoofdzakelijk symbolistische schrijvers, zoals Georges Rodenbach ('Bruges la morte'), Emile Verhaeren en Maurice Maeterlinck — tot op heden nog altijd de enige Belg die de Nobelprijs voor de literatuur gewonnen heeft. De keuze om in het Nederlands te schrijven was voor De Kuyper verre van evident: een deel van zijn jeugd bracht hij door in Brussel en hij studeerde ook zowel aan Franstalige als Nederlandstalige instellingen. Zijn verwevenheid met de Franse cultuur is zo sterk dat hij 'mentaal'

gezien eerder tot de Franse cultuur gerekend mag worden. Des te intrigerender is dan ook zijn keuze voor het Nederlands. Eric De Kuyper (1942, Brussel) veroverde zich in een mum van tijd een plaats op de literaire kaart van de Lage Landen, met boeken als 'De hoed van tante Jeannot' en 'Mowgli's tranen'. Nadat hij in 1990 — stijlvolle kniebroek, sigaren rokend — de NRC-prijs in ontvangst nam, is hij met een vaste regelmaat verder blijven werken aan zijn literaire project: het vastleggen van zijn jeugdijaren in een geromantiseerde autobiografie, afgewisseld met meer essayistische tussendoortjes over zijn recente verleden. Zijn late debuut wordt mede verklaard door het feit dat De Kuyper een kulturele veelvraat en duizendpoot is. In die veelzijdigheid ligt

ook zijn kracht en inspiratie: "Ik heb telkens het gevoel dat ik in een andere vorm iets anders kan. Dat heb ik ook met taal. Wat is de beste taal om je te uiten, Nederlands of Frans? Geen van beide, als ik met Nederlands bezig ben, heb ik behoefte aan Frans, en omgekeerd. Als ik met dans bezig ben, wil ik schrijven, zo ongeveer" (Knack, 16/09/92).

(bd)

De Van Ostaijenlezing wordt gehouden op donderdag 23 oktober om 20.00 u. in de Promotiezaal KU Leuven, Naamsestraat 22. Toegang gratis.

(advertentie)

Unieke educatieve aanbieding MICROSOFT

voor studenten en professoren voor thuisgebruik!

Windows 95 upgrade	
of Windows NT Workstation 4.0 UK, FR of NL	2.490 incl.
Office Pro 97 UK, FR of NL	3.990 incl.
Developer tools	
(Visual basic 5.0, Visual C++ 5.0 en Visual J++ 1.1)	3.990 incl.

Wat moet u doen?

U koopt de Microsoft licentie van uw keuze.

In de doos vindt u o.a. het formulier dat u dient in te vullen,

te laten afstempelen door de universiteit

en op te sturen naar Microsoft die u dan de CD bezorgt.

Bij aankoop van Office of Developer tools in de K.U.Leuven PC Shop krijgt u een gratis ticket Studio Filmtheater in Leuven.

Access

Oppemstraat 13 — 3080 Tervuren
tel. 02/766 04 88

Microsoft Certified
Solution Provider

Microsoft is een geregistreerd handelsmerk van Microsoft Corporation in de Verenigde Staten en/of andere landen

Nieuwe Sedes is
van ma t/m do tot 23 uur open!
Speciale exotische en vegetarische
schotels.

EEN 'STAMTAFEL' IN SEDES

Spreek een vast moment af
om met je dienst, werkgroep, vereniging
te komen eten en Sedes zet alles
voor je klaar!

SEDES

Vlamingenstraat 87, tel (32) 34 77

Het eerste en enige Banco-Studentenkantoor vind je in Leuven. Tijdelijk in de Naamsestraat 161.

Het eerste echte Banco-Studentenkantoor wordt verbouwd en neemt daarom voor een jaartje zijn intrek in een tijdelijk pand. Je vindt ons tot juni 1998 in de Naamsestraat 161. Maar natuurlijk blijft het kantoor volledig op jou afgestemd. Je kunt er een gratis Banco-rekening openen (die je een aardige rente oplevert), en daarbij een handige Banco-kaart met Proton-chip aanvragen. Daarmee neem je geld op en betaal je zowel kleine als grotere aankopen. En voor de rest word je in het Banco-Studentenkantoor alleen maar beter. Zo krijg je er kilo's de nuttige

informatie over economische en financiële onderwerpen, het huren van een kot, verder studeren of solliciteren. Dankzij het Werk-Informatie-Systeem van de VDAB krijg je zicht op de boeiendste vacatures. Laat je er ook abonneren op het niet te missen Banco-magazine. Ten slotte wordt er kwistig gestrooid met vrijkaarten voor fuiven en concerten.

Wat denk je, de moeite om dat echte studentenkantoor eens een bezoekje te brengen (zij het dan op ons tijdelijk adres)?

BANCO-STUDENTENKANTOOR, NAAMSestraat 161, 3000 LEUVEN. TEL.: (016) 24 13 01 - 24 13 02, FAX: (016) 24 13 03
INTERNET: HTTP://WWW.BANCO.BE/
OPEN: MAANDAG T/M VRIJDAG VAN 10 TOT 16 UUR, WOENSDAG TOT 18 UUR.

Banco.-

STUDENTENKANTOOR

KREDIETBANK

De schaker en het beest

oen wereldkampioen schaken Gari Kasparov in het voorjaar van 1997 de zesde en beslissende partij verloor in zijn tweekamp tegen supercomputer Deep Blue, ging er een siddering door de schaakwereld. Voor het eerst had een computer zich in een match met normale bedenktijd de betere getoond van 's werelds sterkste grootmeester. De schakers vreesden voor de toekomst van hun sport. Filosofen, wetenschappers en columnist debatteerden over de intelligentie van de computer en de knieval van het menselijke ras. Zover is het vooralsnog niet gekomen. IBM zette het project 'Deep Blue' stop en als promotiestunt gingen ze met een zwakkere versie, Deep Blue Junior, op wereldtoernee. Vorige maandag was Leuven aan de beurt.

In het kader van hun opendeurdagen hadden het departement Informatika en het Universitair Rekencentrum de jongste Deep-Bluetelg uitgenodigd voor een demonstratie op de kampus van Heverlee. De schakers-programmeurs Murray Campbell en Joseph Hoane begeleidden hun troetelkind. In nauwelijks een uur schetste Campbell de ontwikkeling van het computerschaak, de twee matches met Kasparov, de werking van Deep Blue en — natuurlijk — de toekomstperspectieven van IBM. Nadien konden enkele schakers het tegen het 'rekenbeest' opnemen. Wie de berichten rond Kasparov versus Deep Blue al een beetje had gevolgd kwam niets nieuws te weten. Degenen die gehoopt hadden dat hun een blik zou gegund worden op de informatika achter Deep Blue, bleven helemaal op hun honger zitten.

Het is opmerkelijk hoe stiefmoederlijk het schaken in de pers behandeld wordt, behalve dan wanneer er extrasportieve belangen mee gemoeid zijn. Zo streek in 1972, in volle koude oorlog, de hele wereldpers neer in Reykjavik om er de tweekamp om de wereldtitel bij te wonen tussen de Rus Spassky en de Amerikaan Fischer. Ongeveer twee jaar terug laaide de belangstelling weer op toen Kasparov de eer van het menselijk ras zou verdedigen tegen de elektronika. Daartussen veelal de grote leegte. Campbell haastte zich dan ook om het zoveel mogelijk over het computerschaak en de matches te hebben. Dat hij daardoor voor een groot deel van het aanwezige publiek open deuren intrapte, was van ondergeschikt belang.

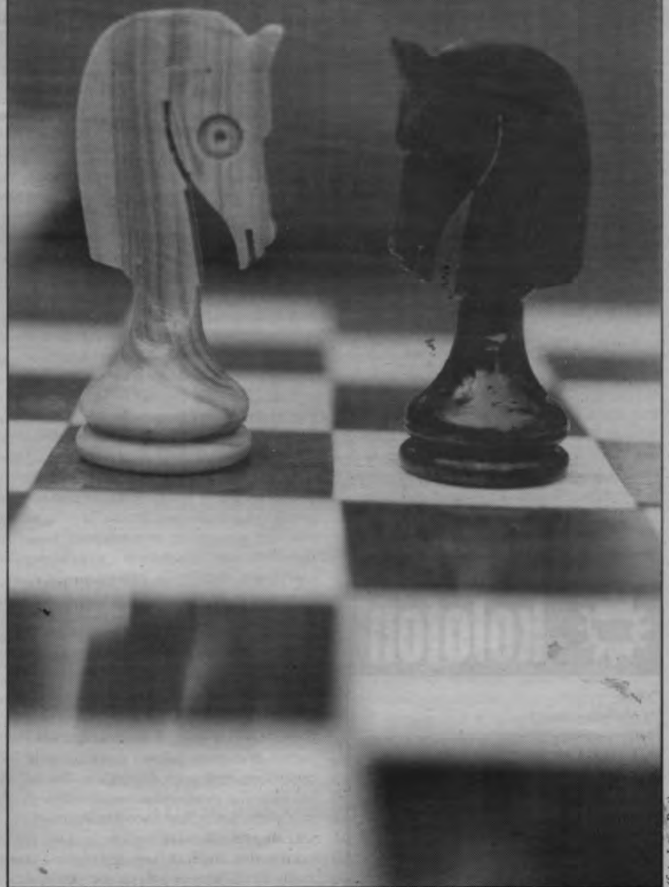
Vanaf het moment dat er sprake was van machines, droomde de mens ervan om een machine te maken die zou kunnen schaken. Ten tijde van Napoleon maakte een apparaat, genaamd 'De Turk' furore

door heel wat sterke schakers te verslaan. Zelfs de grote keizer — een gepassioneerd schaakliefhebber — was er niet tegen opgewassen. Pas later lekte uit dat in de buik van het tuig een dwerg met schaakcapaciteiten verscholen zat. Enkele jaren later slaagde een voorloper van de computer erin om het eenvoudige eindspel van koning plus toren tegen koning alleen onder de knie te krijgen. Met de hoge vlucht die de technologie in de twintigste eeuw nam, viel het te verwachten dat men een programma zou schrijven dat het kon opnemen tegen de sterkste menselijke schakers. Op het eind van de jaren tachtig was het zover. 'Deep Thought' klopte enkele gereputeerde grootmeesters. Alleen de echte groten van het kaliber Karpov of Kasparov bleven nog buiten schot. Tenminste in partijen met 'normale' bedenktijd — twee uur voor veertig zetten en een uur voor elke volgende twintig zetten — want in snelschaakpartijen hadden ook zij in de computers hun meerdere moeten erkennen. Spelen tegen een computer is als spelen tegen een monster met honderd ogen en met een bedenktijd van een kwartier maakt zelfs de wereldkampioen al eens een fout. Een computer niet.

Twee jaar terug kwam dan de grote prestigematch voor IBM. Zij achtten hun vernieuwde versie van 'Deep Thought', de fameuze 'Deep Blue', in staat om wereldkampioen Kasparov te verslaan in een match over zes partijen met reguliere bedenktijd. Aanvankelijk liep het schitterend voor IBM: in de eerste partij verloor de wereldkampioen voor het eerst van een computer. Maar in de tweede sloeg hij terug. Na remises in de derde en vierde partij, nam Kasparov voorsprong in de vijfde. De zesde partij was dan een totale triomf voor het doorzicht van de mens: Kasparov veegde 'Deep Blue' van het bord.

Chablis

De criticid haalden hiermee hun slag thuis. Natuurlijk kan een computer niet schaken. Hij kan alleen rekenen, geen plannen maken of creatief denken. Een enorme handicap voor de programma's die volgens het principe van de 'brute force' werken. Daarin worden alle zetten zo ver mogelijk doorgerekend en dat wordt al gauw een onmogelijke opgave. Vanuit de beginpositie heeft wit de keuze uit twintig zetten, zwart kan op twintig manieren antwoorden. Dat geeft na één zet (of twee ply) al vierhonderd mogelijke stellingen. Na vier zetten zijn dat er al negen miljoen en dat blijft zo maar exponentieel stijgen. Het gevaar dat een computer ooit alles kan uitrekenen is louter denkbeeldig. Het aantal mogelijke schaakstellingen overstijgt het aantal atomen in het heelal. De strategie om tegen een computer te spelen is dan ook: hou de

(foto Lynn Pur)

stelling zoveel mogelijk gesloten zodat je subtiele plannetjes kunt smeden die pas tien of twintig zetten later hun uitwerking kennen. Precies wat Kasparov in de zesde partij overtuigend had aangetoond.

Toch was men bij IBM niet helemaal ontevreden. De zoekkracht van 'Deep Blue' was bevredigend (à rato van honderd miljoen stellingen per seconde) maar de schaakkennis was nog ontoereikend en er was meer flexibiliteit en openingsvoorbereiding nodig. IBM riep de hulp in van enkele grootmeesters waaronder de gewezen kampioen van de VS, Joel Benjamin. 'Deep Blue' werd uitgerust met database-openingen en database-eindspelen. De ideeën van Benjamin werden met veel moeite overgebracht op 'Deep Blue' en en passant werd de zoekkracht uitgebreid naar negenhonderd miljoen stellingen per seconde, wat de machine het koosnaampje 'Deeper Blue' opleverde.

Wat deze veranderingen voor gevolg hadden, mocht Kasparov in een nieuwe tweekamp aan den lijve ondervinden. In de eerste partij kende zijn anticomputerstrategie nog succes en toonde hij zich gewoon de betere. Het was dan ook heel zwak van Murray Campbell om te beweren dat 'Deep Blue' verloor door een fatale laatste zet, te wijten aan een bug in het programma. In de tweede partij miste Kasparov een remisevoorzetting en hij verloor. Geen man overboord want Kasparov had de eerste twee partijen beschouwd als een aftasting van de tegenstander. Met die kennis gewaagd op hij de rest van de tweekamp wel naar zijn hand zetten. Was het te wijten aan de ingebouwde flexibiliteit of onderschatting van de informatika, het pakte in elk geval heel anders uit. De drie volgende partijen eindigden onbeslist en in de laatste overdreef Kasparov schromelijk in een ultimem poging de tweekamp alsnog te winnen. Hij koos een al te scherpe variant geheel in tegenspraak met de anticomputerstrategie (commentaar op het Internet: "Kasparov has said to have prepared this variation. If this is true, he is insane."). 'Deep Blue' wist er wel weg mee en won in amper twintig zetten.

De schaakwereld was geschokt en Kasparov niet in het minst. Ook al had hij de laatste partij onkenkelijk zwak gespeeld, het bleef de eerste keer dat hij een match over meerdere partijen verloor. Klein in het verlies beschuldigde hij IBM en Benjamin ervan tijdens de partijen in het programma ingegrepen te hebben — bijvoorbeeld om zwakke zetten bij voorbaat uit te sluiten. Hij eiste dat de berekeningen van 'Deep Blue' openbaar gemaakt zouden worden. Tot op heden is dat nog niet gebeurd.

Toen hij wat bedaard was, verklaarde de wereldkampioen "een vorm van intelligentie" gevoeld te hebben aan de overzijde van het bord. Campbell was opvallend kort en krachtig in zijn commentaar: "Mensen zijn intelligent, computers niet." Een stelling die zowat iedereen bijtreedt, zij het dan om uiteenlopende redenen. Campbell toonde een cartoon van Kasparov die zit te zweven tegenover 'Deep Blue'. 'Deep Blue' denkt aan zetten, pion naar hier, paard naar daar, terwijl Kasparov alleen maar denkt aan het uittrekken van de stekker. Omdat een mens zo kan denken is hij intelligent, aldus Campbell. De mens hoeft inderdaad niet bang te zijn voor de computers. Als je schaakcomputer weer eens dreigt te winnen, kan je hem weerloos laten staan zonder hem dagenlang een blik waardig te keuren. De computer is dan machteloos. Een computer heeft ook geen gevoel, hij kan niet genieten, geen glas wijn appreciëren zoals iedereen wel weet die eens een glas Chablis over zijn toetsenbord heeft omgestoten. Ook de schaakwereld hoeft niet te panikeren. Men is toch ook niet gestopt met wielrennen toen men de bromfiets bedacht. Alleen het gebruik van de immense databases lijkt niet fair ten opzichte van de mens. De computer zou het zelf allemaal moeten uitrekenen. Een menselijke schaker mag tijdens zijn partij ook niet zeggen: "Een ogenblikje, ik ga deze variant even in mijn openingenencyclopedie opzoeken." Een mens kan wel iets van buiten leren maar zijn geheugen is veel beperkter.

Peter Mangelschots

Monster vreet schakers op te L.

Tijdens de Leuvense demonstratie van 'Deep Blue Junior' mochten ook enkele jonge Belgische schakers hun talent uitproberen op het schaakmonster. En dat viel lelijk tegen. Twee net afgestudeerde studenten van de KU Leuven waren geselecteerd op basis van hun elo-rating (officiële schaakrangschikking, nvdv). Jeroen Claesen van sociale wetenschappen (2326 elo en Fide-meester) en Ben Craps van fysika (2248 elo) komen beide uit voor de eerste klas 'Lustige Vrijspij' Leuven. Voor de partijen tegen 'Deep Blue Junior' kregen ze elk een kwartier bedenktijd. Jeroen was eerst aan de beurt en probeerde wat tijd te winnen op Junior door een ongebruikelijke opening te spelen. Een kleine misrekening kostte hem echter snel een toren en wat later de partij. Ben speelde een heel rustige opening maar verloor onder de druk van de tijd een pionnetje en dat werd hem fataal. Op zulke korte tijd is de machine door geen mens te kloppen en het is zeker geen schande dat deze twee jonge schakers die tot de Belgische top behoren van 'het monster' verloren.

Eén en ander gebeurde wel iets sneller dan verwacht zodat een vrijwilliger werd gevraagd voor een derde partij. Mathias De Wachter (eerste klas informatika, 2222 elo) bood zich aan. Mathias komt uit voor de jonge, opkomende derde klas TSM uit Mechelen en had de dag voordien nog het Belgisch kampioenschap 'rapid chess' (partijen van dertig minuten bedenktijd) voor junioren op zijn naam geschreven, tot spijt van enkele grootmeesters en jeugdwereldkampioen Tal Shaked. Maar ook Mathias moest al vroeg de duimen leggen voor een blijkbaar bijzonder goed op dreef zijnde Deep Blue Junior. Of kan men dat van een computer niet zeggen?

Het verhaal van de onbetrouwbare liefde

Misschien heb je wel al gehoord van Dulce Pontes en Joaquin Cortés (de ex van Naomi Campbell). Dan ben je wellicht ook vertrouwd met de begrippen fado en flamenco. Dankzij hen is deze muziek weer bekend bij het grote publiek. Anderen vinden dat ze de echte Fado en Flamenco ontoveren in amusementsmuziek. In Leuven wil De Koerier van Navarra de mensen de echte stadsmuziek leren kennen.

Fado, Flamenco en Rebetika zijn respectievelijk afkomstig uit Portugal, Spanje en Griekenland. Het zijn muzieksoorten die kwa stijl totaal van elkaar verschillen maar inhoudelijk hetzelfde uitdrukken. Ze behoren tot de stadsmuziek die ontstond in de marginale wijken van steden zoals Jerez de la Frontera, Lissabon en Athene. Het is erg gevoelsgeladen muziek en de tema's zijn om van te huilen: de kwetsbaarheid van emoties, de onbetrouwbare liefde, de altijd

aanwezige nabijheid van de dood... De bekendste stadsmuziek is de Blues. Na de tweede Wereldoorlog verving de Rock 'n roll de stadsmuziek. Die verdween of werd tot folklore herleid.

Om stadsmuziek in leven te houden, werd in 1990 VZW De Koerier van Navarra gesticht. Daartoe nodigen ze minder bekende artiesten met potentieel uit om hier op te treden. Men hoopt dat als ze deze mensen steunen, ze hun muziek niet gaan commercialiseren. Je vindt bij hen de sensatie van Cortés en Pontes niet, maar wel het oorspronkelijk karakter van de muziek zoals je ze enkel in hun thuisland kan horen. Ivo Hermans van De Koerier van Navarra legt uit: "Niet dat Cortés of anderen slechte dingen doen. Ze brengen Jan Modaal dicht bij deze muziek en leiden misschien enkelen wel naar de essentie ervan."

De VZW, die haar naam dankt aan de postdienst die in het verleden de post te paard van Burgos naar Brussel bracht, helpt ook mee aan grotere evenementen, zoals optredens van Fernanda de Utrera in de Opera van Antwerpen, José Vargas en Ana Carvalho in de Warande (Turnhout), De Gele zaal (Gent) en de Romaanse Poort (Leuven).

Córdoba

Bij de Flamenco hoort uiteraard ook de dans. Maar De Koerier van Navarra wil vooral de mensen bekend maken met de muziek en geeft geen danslessen. "We willen niemand ontmoedigen maar wie toch zou willen leren Flamenco dansen moet er rekening mee houden dat alleen al om het voetenwerk onder de knie te krijgen 4 jaar nodig zijn", aldus nog Hermans. "Flamenco is een zeer ingewikkelde dans met veel re-

gels die enorm veel van je lichaam vergt en zeer veel inzet eist. Daarom is het voor zeer weinigen weggelegd om een redelijk niveau te bereiken. Het is geen hobby maar een levenswijze.

Echte Flamenco ontstaat uit de spanning van de gitaar en de menselijke stem, het gebruik van een lage kwint (verboden door de kerk omwille van zijn duivelse uitwerking op de mens) en de bijzondere toepassing van het metrum. Dan bekom je de 'Duende' — een korte ekstase met lichamelijke gevolgen zoals kippenvel en tranen. Zonder Duende is Flamenco nutteloos. An-

dere instrumenten verhinderen de realisatie van de Duende. Hoe komt het dan dat Cortés toch zeer veel succes heeft? Voeg bij de traditionele Flamenco wat erotisch, geweld en akrobatie en je bekomt een concept dat heel erg aanslaat, zelfs een overdonderend succes heeft. Maar dit alles zou in het niets verglijden in vergelijking met de magie van de Duende.

Caroline Francis

Caroline Heckert

De Koerier van Navarra VZW, Tervuursevest 130, 3000 Leuven. Telefoon: 016/23 84 16. Agenda van de Koerier: 25 oktober Carlos Romero — Rancheralieder uit Mexico; 1 november El Romano — Cante Jondo; 8 en 15 november Voordracht over Flamenco, Fado en Rebetika; 22 november Carlos Robedo — Flamenco; 6 december Alejandro Strange — Latinolieder en Tango uit Buenos Aires.

berichten

Geëngageerde studenten gezocht

Kringraad is het deel van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie dat onderwerps en Kringen coördineert onder zijn bevoegdheid heeft. Kringraad vertegenwoordigt de Leuvense studenten in een aantal universitaire en andere organen. Voor die vertegenwoordiging zoekt Kringraad nog een aantal geëngageerde studenten die op vrijdag 7 november verkozen zullen worden:

- Nog twee vertegenwoordigers voor de Vereniging van Vlaamse Studenten, de Vlaamse studentenkoepel.
- Drie vertegenwoordigers voor de sekte aggregatie van het Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren, het beleidsorgaan van de lerarenopleiding: één uit de groep eksakte wetenschappen, één uit de groep humane wetenschappen en één uit de groep biomedische wetenschappen.

Voor deze functies moeten kandidaturen met motivatie en CV binnen zijn op het kantoor van Kringraad op woensdag 5 november voor 18.00 u. De kandidaten worden verwacht op de vergadering van vrijdag 7 november om 19.00 u in MTC 00.16.

Deze vakatures zijn geen formaliteit. We zoeken echt nog mensen voor deze vijf openstaande functies. Aarzel dus niet om contact met ons op te nemen als je vragen hebt of geïnteresseerd bent. Je kan elke inlichting krijgen op het kantoor van Kringraad, 's Meiersstraat 5 te Leuven, tel. 22.31.09, KU Leuven 37.89, fax 22.01.03, Kringraad@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Cartoons tegen racisme

'Cartoonwriters Against Racism' organiseren een cartoonwedstrijd met als thema 'Europa van vandaag en de strijd tegen racisme, uitsluiting en xenofobie'. De groep wil zo de mening verspreiden van jongeren tussen zes en vijftiendertig jaar.

Als cartoonist kan je je visie over deze thematiek uittekenen op een Din A4 blad. Die thematiek maximum vijf exemplaren in. De inzendingen worden geordend volgens leeftijdscategorie. Daarna worden de grappigste of de meest originele opgenomen in een tentoonstelling die Vlaanderen en Finland zal verblijden. De cartoons van de deelnemers verschijnen ook in een boek. De winnaar mag daarenboven zelf een kijkje gaan nemen in Finland tijdens een dhedaagse trip. Voor de anderen liggen CD-bons, boeken en tekenpakketten te wachten. Maar je doet het uiteraard voor de goede strijd en de roem.

Meer informatie kan je bekomen bij Graffiti Jeugdendienst, Jeffrey Castelein, Galgenberg 29, 9000 Gent. Tel 09/233 79 86; fax 09/232 56 78; E-mail: graffiti@dma.be. Je kan er ook meteen je inzending kwijt.

Alma en Acco

Sociale Raad zoekt geëngageerde studenten. Deze zouden de studenten in de raden van bestuur van Alma en Acco kunnen vertegenwoordigen. In de raad van bestuur van Alma zijn drie van de negen beheerders studenten. In de raad van bestuur van Acco zijn vijf van de dertien beheerders studenten. In beide raden van bestuur zoekt Sociale Raad nog één medebeheerder. Medebeheerders worden op de algemene vergadering van Sociale Raad verkozen. Deze zal vrijdag 24 oktober doorgaan in de 's Meiersstraat 5. Kandidaten doen er goed aan zich hier in de namiddag even aan te melden.

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 24
Nummer 5
20 oktober 1997

Ver. uitg.: Bart Eeckhout
Hoofdredactie: Raf Gerits
Redaktiesekretaris: Bart Eeckhout

Redactie: Dirk Bernard, Benny Debruyne, Martijn Graumans

Doka: Bart Andries, Jimmy Debruyne, Joost Helsen, Jeroen Lissens, Ivan Put, Elena Schutjes, Maarten Timmermans

Medewerkers: Bart Andries, Lien Bielen, Kristof Daniels, Hans 'René' Declercq, Dimitri De Maesschalck, Bart Deschrijver, Dietger Geeraert, Joris Janssens, Peter Mangelschots, Kristien Michiels, Hans Neefs, Philip Pousset, Bruno Van Moer, Kristien Vermoesen

DTP: Filip De Keukeleere, Pieter van Heck, Eva Wittocx

Layout en vormgeving: Bart Andries, Bert Cornillie, Kristof Daniels, Benny Debruyne, Hans Declercq, Bart Eeckhout, Dietger Geeraert, Raf Gerits, Martijn Graumans, Joost Helsen, Joris Janssens

Spelling: Filip De Keukeleere

Cartoons: Filip Craen, Peties

Eindredactie: Hans Declercq, Bart Eeckhout, Dietger Geeraert

Internet-Veto:
http://www.veto.student.kuleuven.ac.be
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;
buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

CITISTUDENT PACK

STUDENT, GUN JEZELF DE BESTE KAARTEN EN VOEL JE THUIS... OVERAL TER WERELD.

Je bent student, je hebt een eigen kijk op de wereld en je wil waar voor je geld. Je vindt dat het tijd wordt voor een bank die je werkelijk biedt waar je recht op hebt. Je laat je niet verleid door een kleurige sporttas of cybertoestanden, maar je eist **keiharde feiten**. Het **CitiStudent Pack** maakt feiten pas echt hard. Je eigen leefwereld gaat voor je open met deze 2 gratis kaarten:

Citicard en Citibank Visa

SPECIAAL VOOR JOU HEeft CITIBANK DIT ONWEErSTAANBAAR GRATIS AANBOD:

<ul style="list-style-type: none"> 1 Je eigen Citibank Visa-kaart met een kredietopening van 30.000 BF* 2 En met je eigen CitiStudent Rekening ook je eigen Citicard** 3 Daarmee haal je cash af bij elke Bancomat* of Mister Cash-automaat om de hoek. 4 Maar ook in de rest van de wereld bij de vele andere geldautomaten zoals MasterCard / Cirrus (ca. 150.000 automatische loketten in 63 landen), Servired (ca. 4.000 automaten in Spanje) en NYCE (USA). 5 Een kredietopening van maar liefst 10.000 BF (of meer naar jouw voorwaarde!)* 6 Eenscheques. 	<ul style="list-style-type: none"> 7 Depluurling 8 2% inzet die je iedere maand wordt uitgekeerd** 9 Maandelijks een gedetailleerd rekeningtekort 10 Gepersonaliseerd telefoonbankieren met CallPhone op het nummer: <p style="text-align: center; font-weight: bold; font-size: large;">02/626 50 50</p> <ul style="list-style-type: none"> 11 Home Banking met je PC vanuit je luke zee!. 12 Geen beheerskosten en transactiekosten. 13 24/24 uur, alle dagen van de week. 14 Overal ter wereld en in je eigen taal.
---	--

Bij Citibank krijg je wel een volwassen service, vanaf de allereerste dag. En voorwaarden die je een rijker studentenleven bezorgen. Gun daarom jezelf de beste kaarten en... haal als de bliksem, je eigen CitiStudent Pack in je dichtstbijzijnde Citibank-agentschap.

CitiStudent Pack
CITIBANK
Bondgenotenlaan 46/48
3000 Leuven

*Onder voorbehoud van aanvraag
**Tantop op 01.10.97

CITIBANK
THE CITI NEVER SLEEPS

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

(advertentie)

zoekertjes

√ Tool, Monster Magnet en The God Machine in de Blauwe Kater op woensdag 22 oktober.
 √ Ni onknappe blade jmgn zkt eindelijk een dftg lf. Wkm zindlike nymfomane deerne. Schrvn nr Pavlov.
 √ Bjorn heb je nog koppijn van al dat water?
 √ Toon wordt verzocht op de volgende kantus wel mee te zingen als 'mensen met een lief' aan de beurt zijn. Nele stond erop.
 √ En ja, hier zijn we dan weer terug — deze keer met ongeëvenaarde cult.
 √ Wat dacht je hiervan: SEKTOR (dat komt aan, hé!).
 √ In de rubriek lichtelijk ge(zelf)sensureerde weetjes: beste eersteekanners, Wannes is niet zoals jullie ...
 √ Het Zweedse comité wilde graag de Nobelprijs schenken aan Rudi Laermans. Probleempje: er bestaat helemaal geen nobelprijs in de sociologie. Reactie van Laermans: "sektor".
 √ Wisten jullie trouwens dat we sinds kort college krijgen van niemand minder dan Reshtar, te weten in de Indische vertelkunst? (en nu allemaal tegelijk): "Mooi!"
 √ Kan iemand Bjorn, oudhistoricus, uitleggen wat historigrafisch betekent?
 √ Roberto d'Orazio, Tinnie Mast in MTC, Grote Aula op maandag 20 oktober vanaf 20 u.
 √ Moderne wiskunde heruitgevonden: 1 + 1 = 5.
 √ Nele, ik hou van je, T.
 √ Het geologische tijdperk lijkt heringetreden te zijn. "En nog steeds in het tertiair!", stemelde de verongelukte zwaardviskapitein (niet te verwarren met pater Dak). Hé, hé, dat lucht op moet ik zeggen (buiten de verantwoorde-

lijkheid van de redactie).
 √ Volgende week in Veto: de "mind of god", of het verhaal van een nooit eindigende zoektocht van een geniale persoonlijkheid.
 √ Alsof dat nog niet genoeg was: sektor.
 √ Toon, eerlijk nu, hoe lang vrij je al met Nele: vier maanden, tien maanden of twee jaar? En hoeveel keer heb je haar al mogen aanraken?
 √ Vz zkt krtvgr vr stmn krsptjn mbt K.
 √ Nele, ik hou van je, F.
 √ Joost zoekt tisonderwerp.
 √ X organiseert een 24-urenbetoging tegen Sportraaf op dinsdag 21 oktober en woensdag 22 oktober in het Sportkot.
 √ Vicky zoekt Michel.
 √ Iedereen die het woord Ordonna nog durft uit te spreken moet een vat geven in de fak. Getekend: de gefrustreerden.
 √ Toon heeft bekend, eindelijk.
 √ Wat we zelf doen, doen we beter niet.
 √ Joris ik ben blij dat je terug bent, maar dat verhaal van die franciseskes moet je mij toch nog eens uitleggen.
 √ Polle, wanneer gaat je nu eindelijk eens in Veto rond de pot komen draaien? De Roze Pamper.
 √ La loi, c'est Polle, ook voor Aristolvier. De roze pamper.
 √ Nachtvlinders is terug. Elke maandagavond van 10 tot 12 op radio Üilenspiegel FM 106.7.
 √ Bjorn is het hoofd van Klio, Ingeborg de ballen.
 √ Bjorn en Ingeborg, beauty and the beast. Naar verluidt is er onenigheid in het duumvriar omtrent de rolverdeling.
 √ Psychedelisch-roodharige-historiaanse

Schoonheid die op maandag 13 oktober op zoek was naar een kursus historische informatie, wordt op wo. 22 oktober om 22 u in de Blauwe Kater verwacht voor een 'Red-Psychedelic-Heavy-Vibe-Party'.
 √ Polle, your nightmare returns. De Roze Pamper. En natuurlijk was dat buitenspel. Dat heeft toch iedereen gezien! P6-B
 √ Dit niet Abbo zijn. (later volgt meer, en beter)
 √ Is Nauty-boy vermist? hd.
 √ Drie vingers, Bart, betekent er drie drinken. Het heeft niets met An te maken.
 √ Bjorn, de vrouwen verslinder van Mol. Aan zijn gewicht te zien moeten we dit letterlijk nemen.
 √ Preses zoekt liederentekst om kantus verder te leiden.
 √ Nele, waar was je op de kantus? Toon heeft zijn liefde aan jou verklaard!
 √ Francis heeft bekend. Eindelijk!
 √ Veronique, wees op je hoede. Dany is op de kantus gesignaleerd in een innige houding met Ingeborg.

√ Op verzoek van HANNE vermelden we haar deze week niet.
 √ B. De Graeve wordt verzocht met zijn fikken van de configuratie van An af te blijven. An heeft meer oog voor een echte man.
 √ Veto is wat u zoekt.
 √ Toon, waarom zolang getreuzeld om het toe te geven? Ben je misschien beschaamd over Nele.
 √ Jolijt in de oudheid, ketteren in de letteren, hoozever op OG.
 √ Inzending van Germania en Crimen voor het Interfakultair Songfestival: Preses streef l.p.v. Minnstreel.
 √ Nune ursus aquam bibit, o clioit! Et numquam birum canit, o clioit!
 √ Onze preses ziet nu al strerretjes, wat moet dat met kerstmis?
 √ Waarvoor dijn dank aan germania D.
 √ Ik hou wel van je tandafdrukken.
 √ Alleen afrukken?
 √ Wanneer bekenet Nele?
 √ Gezocht water voor de preses van een bekend Leuvens presidium om een kantus te leiden.

I DO COPY WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118 Tel: 23.70.30 Ma.-Do. 9 - 22u. Vr. 9 - 20u. Zat. 10 - 17u.	Tiensestraat 88 Tel: 23.70.02 Ma.-Vr. 9 - 19u. aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes	Naamsestraat 115 Tel: 23.70.03 Ma.-Vr. 9 - 19u. Zat. 10 - 17u.
---	--	---

(afhankelijk van de tijd)

agenda & ad valvas

DOOR HANS VANDENABEELE

MAANDAG 19.30 u KONSERT 'Beaux Arts Brass Quintet', in Kapel Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, Leuven, toeg. 350/400. 19.30 u DEBAT België, één jaar na de Witte Mars, in MSI 03.18, toeg. gratis, org. MLB. 20.00 u LEZING Lijfwerk, in Arenberginstuut, toeg. gratis, org. Het Goede Spoor. 20.30 u VIDEO J. Grimontprez: 'dial H-I-S-T-O-R-Y', in Stuc, toeg. 200/250, org. Klapstuk 97. 20.30 u DANS Jan Ritsema: 'Pour la fin du temps', in Philips, Geldenaaksebaan, Heverlee, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 20.30 u TEATER R. Hoghe: 'Chambre séparée', in Vlamingenstraat 83, Leuven, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 21.00 u FILM Samma no Aji, in Vlaams Film-museum, Vanderkelenstraat 30, Leuven, org. Cultureel Centrum Leuven. 22.30 u DANS B. Lachambre: 'L'âne et la bouche', in Zuilenzaal 1, Naamesstraat 96, Leuven, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 22.30 u DANS Voortman en de Jonge: 'Maria Unplugged', in Soetezaal, Naamesstraat 96, Leuven, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97.	DINSDAG 13.00 u DANS UUR KULTUUR: danssolo, Jan Ritsema, in Philips, toeg. gratis. 20.00 u TEATER De Korre: 'de Kapellekensbaan' van Boon, in Waguehuys, toeg. 400. 20.30 u KONSERT Arenbergkooor: 'Laudate Dominum', in Kerk van de Paters Zeventien, Waversebaan 220, Heverlee, toeg. 300/400. 20.30 u VORMING Infoavond over Afrika, in Huize Karibu, F. Lintstraat 150. 20.30 u DANS Jan Ritsema: 'Pour la fin du temps', in Philips, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 20.30 u TEATER R. Hoghe: 'Chambre séparée', in Vlamingenstraat 83, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 22.30 u DANS B. Lachambre: 'L'âne et la bouche', in Zuilenzaal 1, Naamesstraat 96, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 22.30 u VIDEO J. Grimontprez: 'dial H-I-S-T-O-R-Y', in Stuc, toeg. 200/250, org. Klapstuk 97. 22.30 u FILM Lambrechts, Missotten & Quiryren: 'The Way of the Weed', in Stuc, toeg. 200/250, org. Klapstuk 97.	13.00 u DANS Jan Ritsema en leden van het Ictus Ensemble: 'Pour la fin du temps', in Philips, toeg. 330/400, org. Klapstuk 97. 20.00 u TEATER De Korre: 'de Kapellekensbaan' van Boon, in Waguehuys, toeg. 400. 20.00 u DEBAT Diskussie over Che Guevara en Cuba, in Ginkgo Biloba, Vlamingenstraat 116, toeg. gratis, org. SJW. 20.00 u FILM 'Feesten in België' Documentaire uit 1972, in Vlaams Filmmuseum, Vanderkelenstraat 30, toeg. gratis. 20.00 u LEZING Prof. Bardos (UCL) over geopolitiek, in Raadzaal, 01.65 fac. Soc. Wet., toeg. gratis, org. Kring voor Internationale Betrekkingen. 20.00 u INFO-avond Vredeseilanden in Senegal, in Vredeseilanden, Ruelsevest 127. 20.30 u KONSERT 'Rihm en de Russen'. Met Wolfgang Rihm, Alfred Schnittke, Edison Denisov, Sofia Gubaidulina, dirigent Reinbert De Leeuw en solist Guido De Neve, in Aula PDS, org. Beethoven Academie, toeg. 350/500. 21.00 u OPTREDEN Hypnos 69 (psychic metal) en Mondo Generator (Kyuss covers), in Blauwe Kater.

<p>Alfa</p> <p>• 23/10 om 20.00 u: Film 'The Hunchback of the Notre Dame', in MSI 03.18.</p> <p>Ekonomika</p> <p>• 21/10 om 12.30 u: Lunchcauserie met rektor Oosterlinck.</p> <p>Germania</p> <p>• 21/10, 24urenloop in het Sportkot. • 22/10 om 20.00 u: Usual Suspects, in MSI 03.18, toeg. gratis. • 23/10 Cocktailavond voor kandidatuurstudenten, in Praatkamer.</p> <p>Historia</p> <p>• 20/10 om 20.00 u: Kantus, in Ambiorix.
 • 21/10, 24urenloop in Sportkot.</p> <p>Klio</p> <p>• 20/10 om 13.00 u: Presidiumvergadering, in</p> | <p>WOENSDAG</p> <p>Lett 06.17. • 21/10 om 14.00 u: Ziekte en gezondheid door Clarysse, in MSI 03.12.
 • 21/10 24urenloop om 20.00 u; in Sportkot.
 • 22/10 om 20.00 u: Ontmoetingsavond Oude Geschiedenis, in Begijnhof.</p> <p>LBK</p> <p>• 20/10 om 22.00 u: Aerobic Night in Gnorgl.
 • 27/10 om 22.00 u: Palm- en smartlappenavond, in Gnorgl.</p> <p>Logopedie</p> <p>• 20/10 om 22.00 u: Startfuif, in Rumba.</p> <p>Medica</p> <p>• 20/10 om 20.00 u: West-Vlaamse avond met optreden Lucy Loes, in Doc's. • 21/10 24urenloop om 20.00 u; in Sportkot. • 23/10 Sixties- en seventiesavond, in Doc's. • 27/10 Oost-Vlaamse avond, in Doc's.</p> <p>Merkator</p> | <p>DONDERDAG</p> <p>• 23/10 om 22.00 u: Alles voor niks fuif, in Albatros.</p> <p>Pedagogische Kring</p> <p>• 22/10: om 20.00 u: Peter-en meteravond, met aansluitend Woepsfuif. • 23/10 om 22.00 u: Fakbaravond: '1000 seconden.'</p> <p>Politika</p> <p>• 20/10 om 19.30 u: Kringvergadering in Politika Kaffee. • 21/10 Tekenfilmmpjes op de 24-urenloop, in Sportkot.</p> <p>Psychologische Kring</p> <p>• 23/10 om 20.30 u: Kantus, in Patapoef.</p> <p>Romania</p> <p>• 21/10: 24urenloop om 20.00 u; in Sportkot.
 • 23/10: Teater- en meteravond met stadspel.
 • 23/10 om 20.00 u: Eerstelice-avond, in Den Tijl, met cocktailavond.</p> |
|---|--|--|

Luk Janssen bestrijdt de 'plattigheid'

"Ik laat het imago aan de verbeelding van de luisteraars over"

3 **aterdagavond zes uur. Studio Brussel. "Krapuul de Lux" met Luk Janssen, dondert een jinglestem de eter in. Twee uur lang worden vervolgens de gehoorsorganen met de meest onwaarschijnlijke breaks en beats geteisterd. Master of Ceremony is Luk Janssen, held van vele geluids-oorlogen en zelfverklaard aartsvijand van de Stefan Ackermansen, Meredith Brooks en pauzen dezer aarde. Tegenwoordig trekt hij ook met de ploeg van cabaretradioprogramma 'Collage' het land door. Veto kroop in een harnas en trok ten strijde tegen het krapuul van het Vlaamse radiowezen.**

Veto: De moeder van alle openingsvragen: hoe is het allemaal begonnen?

Luk Janssen: «Als ik afgestudeerd was als dramaturg heb ik een stage gedaan bij het NTG in Gent. Toen, en eigenlijk ook al tijdens mijn studies aan het Rits, heb ik een vrij erge dégout gekregen van alles wat met teater te maken heeft. In die tijd bestond er geen 'Blauwe Maandag Compagnie', dat soort teater was er niet. Er was daarvoor nog wel de 'Nieuwe Scène' geweest, wat in die tijd vernieuwend teater was, maar ik heb de pech gehad van de generatie te zijn tussen de hippies en de punks in. Ik behoor tot de periode van de foute glittercultuur. Ik vond het teater van die tijd zo fake allemaal. Zo'n flauwekul waar ik niks aan had. Ik voelde me toen trouwens ook veel te jong om iets te maken te hebben met zo'n instituut als het teater.»

Veto: En dus dacht je: "Laat ik maar gewoon voor de radio gaan werken"?

Luk: «Nee, ik heb me ingeschreven bij het RVA als werkzoekende. Daar hebben ze toen een map moeten uitvinden voor dramaturgen want die hadden ze nog niet. Maar ze vonden het zo vervelend dat daar maar één papier in zat, het mijne, dat die man daar heel snel iets gezocht heeft voor mij. Een week later al belde die dat de BRT mensen zocht om programma's te presenteren. Dat interesseerde me wel.»

Veto: Je bent dan begonnen met 'Domino'. Dat heeft tien jaar gelopen. Heb je in die tijd nog andere programma's gemaakt?

Luk: «Nee, geen radioprogramma's. Ondertussen heb ik wel nog een jaar 'Villa Tempo' samengesteld en geproduceerd voor de TV, maar dat lag mij absoluut niet. TV wordt gemaakt met zoveel mensen, die elk met hun poten aan dat produkt zitten, waardoor het eindresultaat mijlverre staat van het oorspronkelijk idee dat je met een paar mensen had. Ik ben een beetje een controlefreak en dat lukte daar niet. Ik hou sowieso meer van radio als van TV. Bij de radio doe je een beroep op de verbeelding van de luisteraars. Zij horen je stem en de muziek die jij hebt gekozen, maar om een beeld te krijgen van de presentator of de sfeer in de studio, zijn de luisteraars volledig op zichzelf aangewezen. In mijn geval zie je dat heel duidelijk. Door mijn aparte muziekkeuze en mijn stijl van presenteren vormen de luisteraars zich een beeld dat naar het schijnt meestal nogal agressief is. Alsof ik een boze klootzak ben die met zijn programma lekker tegen het systeem staat te schoppen. Natuurlijk is dat boze, dat agressieve wel een deel van mij, maar ook niet meer als een deel. Tegelijkertijd ben ik een heel gewone vent, een vader van kinderen. Ik heb bijvoorbeeld wel een imago, maar ik heb dat zeker niet gekreëerd.»

«Eigenlijk vind ik zo iets als een imago gewoon flauwekul. In de gloriejaren van de

'Sisters of Mercy' ging ik wel eens op stap met hun zanger. Die kwam geregeld naar België in die tijd, en dat was zo iemand van wie het leven volledig draaide rond zijn imago. Voor wij ons op weg begaven moesten er dan andere kleren aangetrokken worden, moest zijn brillette uit of zelfs zijn haren nog even geveerd. Kijk nu maar naar hem: geen tussenschot meer in zijn neus — volledig weggesnoven door de

het maar een keer kunnen doen, was 'de scheet van de week'. En dan mochten de mensen bellen. Zelf vonden wij dat absoluut niet hoogstaand of grappig of wat dan ook, het was gewoon een tegenreactie op alle plattigheid die er voor de rest was. Maar ze konden er bij de directie niet mee lachen. Ik heb dan een telegram thuis bezorgd gekregen: "Janssen, bedankt voor uw diensten maar we moeten u niet meer

(foto Maarten Timmermans)

coke, een blik als een zombie. Volledig crazy. Fijn om dan een imago hoog te houden. Nee, ik laat het imago aan de verbeelding van de luisteraars over. Zo heeft iemand mij ooit verteld dat hij toen hij mij voor het eerst zag hij toch wel verrast was. Hij dacht dat ik een grote boze kerel was met een grote bos haar en een lange rosse baard en getenwollen sokken.»

Veto: Je bent dan een tijdje weggeweest bij de BRT. Je bent zelfs ontslagen om dringende redenen. Was je dan stout geweest?

Luk: «Ik weet wat je bedoelt. Dat was in 1982, de BRT begon toen met nacht-uitzendingen, tenminste van twaalf tot twee uur. Dat heette ook 'Van Twaalf tot Twee' maar omdat dat niet te veel geld mocht kosten, vroegen ze de mensen die op die dagen tot half twaalf werkten om die twee uren er ook nog bij te doen. Met de ploeg van 'Domino' vonden wij dat wel top. Wij vonden dat gewoon twee uren speeltuin die we er bij kregen. Welnu, in het kader van de verloederding die toen al op radio en TV stilaan inzette dachten wij: "Als de verloederding dan toch mag, dan gaan wij gewoon heel ekstrem. We gaan spelletjes doen." Eén van die spelletjes, we hebben

hebben." Ik ben toen een platenzaak begonnen in Brussel, La Strada, met vier mensen van JJ Records in Leuven. Dat was een platenwinkel annex importhandel. Dat heb ik negen maanden gedaan maar ik had echt wel zin om weer radio te maken. Ik ben dan naar de directeur toegesjaapt maar die zag dat eigenlijk niet zitten. Uiteindelijk mocht ik dan toch weer een programma maken, maar ik mocht niet meer presenteren. Want dat vertrouwde hij niet. Ik heb dan een tijdje 'Domino the automatic popshotgun' gedaan: gewoon de muziek die ik vroeger programmeerde maar dan aan mekaar gemonteerd met dialogen, quotes uit films, soundtracks en meer van dat soort. Na een jaar zei mijn producer om toch maar weer onverwacht te gaan presenteren en ik heb dat toen nog zeven jaar mogen doen.»

Veto: Ondertussen ben je dan ook voor de VPRO begonnen werken. Je bent daar de geestelijke vader van programma's als 'La Stampa', 'De Moordlijst', 'Semtex' en 'Cyberradio', allemaal programma's die inhoudelijk vergelijkbaar zijn met 'Krapuul de Lux.' Als je Studio Brussel en de VPRO-radio vergelijkt, is er dan een merkbaar verschil?

Luk: «Ik vind Studio Brussel de beste jongerenradio die ik ken. Veel beter dan de VPRO of vergelijkbare radiozenders in andere landen. Overal in het buitenland is men dan ook heel erg jaloeus op wat Studio Brussel doet en kan doen. De VPRO is een onderdeel van Radio 3 en dat is in Nederland de verdienzender, die de meeste reclame moet genereren. De VPRO is zeker minder commercieel dan Studio Brussel, maar wordt dan ook meer en meer naar een uithoek van de programmatie geschoven. Zoals de lastige luizen in de pels; die mogen er zijn, die moeten er zijn maar ze moeten niet teveel en te duidelijk aanwezig zijn.»

Veto: Hoe ga je eigenlijk te werk bij de keuze van je platen? Gaat het om platen die je toevallig ontdekt en die je gewoon wil laten horen, bekendheid geven of tracht je ook trends te zetten, platen of genres te pushen?

Luk: «Wij proberen zeker geen trends te zetten. Wat wij doen is gewoon kicken op de muziek die binnenkomt. In zekere zin zijn wij wel pretentieuze. Wat wij draaien, daarvan zeggen wij dat we het goed vinden, dat het belangrijk is. Dat zou iedereen gehoord moeten hebben. Die pretentie halen wij natuurlijk uit het feit van jaren met die muziek bezig te zijn en zo gemakkelijk het kal van het koren kunnen scheiden.»

"Een neef van mij heeft een keer gezegd: 'Als jij op de radio zijt, da's precies alsof mijn radio tussen twee posten staat.' Dat vind ik een goede omschrijving."

Veto: Hoe bepaal je dan wat goed is? Waarom zijn bijvoorbeeld gitaren op dit moment 'out', terwijl het al drum 'n bass is wat de klok slaat?

Luk: «Ik zeg maar, mijn roots in de muziek liggen in de kleinkunst. Ik heb dat niet afgezworen maar ik vind dat niet meer relevant om nu nog een programma met kleinkunst te maken. Later waren dat dan gitaardingen, Jimi Hendrix, nog later The Cramps en al dat soort dingen. Heb ik allemaal goed gevonden. Sommige dingen vind ik nu nog goed, maar niet meer relevant voor deze tijd. Ik zweer dat ook niet af, en ik kots daar ook niet op. Het is een soort van natuurlijke evolutie. Waar ik mij mee bezig hou is met wat er gebeurt in de samenleving, met stromingen, vooral onderliggende stromingen. En muziek is voor mij een van de kapstokken waar ik mijn verhaal kan aan ophangen. En die tegelijkertijd ook de soundtrack vormen bij wat er in die samenleving gebeurt. Een neef van mij heeft een keer gezegd: "Als jij op de radio zijt, da's precies alsof mijn radio tussen twee posten staat." Dat vind ik een goede omschrijving. Dat is wat ik al die jaren al doe. Daarom is dat altijd vechten geweest tegen alles en iedereen binnen het instituut van de radio omdat niemand begrijpt waar je mee bezig bent. Ik moet dus konstant uitleggen dat het zin heeft om te laten horen waar die jonge mensen mee bezig zijn. Meestal zeggen die bazen: "Jamaar mijne zoon" of "mijn dochter, die behoren toch ook tot jouw doelgroep, maar die kennen dat niet." Als je hen alleen de Beatles laat horen dan zullen ze niets anders kennen natuurlijk.»

Veto: Je bent nu drieënveertig. Ben je van plan om nog lang hetzelfde te blijven doen? Of is de rituele zelfmoord die je op de Studio-Brussel-website aankondigt onderweg?

Luk: «Ik denk daar wel eens aan. Dat komt door de midlife crisis denk ik. Toch denk ik dat ik nog wel een tijdje zal blijven doorgaan. After all, ik amuseer me kapot. Ik moet er niet aan denken wat ik anders zou moeten doen. Eindigen zoals Jos Geysen met 'Zondag Jodag'?»

Kristof Daniels
Philip Pousset